

RAPORT Z WIZYTACJI
(profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 2 – 3 czerwca 2017 r.
na kierunku „architektura”
prowadzonym
na Wydziale Architektury
Politechniki Poznańskiej

Warszawa, 2017

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o procesie oceny	4
2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku	5
3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	7
4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej.....	8
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	8
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1	8
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	12
Dobre praktyki	12
Zalecenia	12
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	12
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	12
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	23
Dobre praktyki	24
Zalecenia	24
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	25
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	25
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	28
Dobre praktyki	28
Zalecenia	29
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	29
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	29
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	32
Dobre praktyki	33
Zalecenia	34
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	34
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	34
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	35
Dobre praktyki	36
Zalecenia	36
Kryterium 6. Umiejscowienie procesu kształcenia	36
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	36
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	37
Dobre praktyki	38

Zalecenia	38
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	38
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	38
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	42
Dobre praktyki	42
Zalecenia	42
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	43
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	43
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	46
Dobre praktyki	46
Zalecenia	46
5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny.....	47
Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część I - ocena losowo wybranych prac etapowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część II - ocena losowo wybranych dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr hab. inż. Janusz Uriasz, członek PKA
członkowie:

- 1..dr hab. inż. arch. Jerzy Uścińowicz, ekspert PKA
- 2..prof. dr hab. inż. arch. Marzanna Jagiełło, ekspert PKA
- 3..mgr Karolina Martyniak, ekspert ds. postępowania oceniającego
- 4..Mateusz Gawroński, ekspert ds. studenckich

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku „architektura” prowadzonym na Wydziale Architektury Politechniki Poznańskiej została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2016/2017. Poprzednia akredytacja (Uchwała PKA Nr 601/11 z dn. 07.07.2011 r.) zakończyła się oceną pozytywną (w Uchwale nie zgłoszono uwag i zaleceń; w raporcie z wizytacji wskazano zalecenia, opisane w dalszej części raportu).

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu wizytującego został opracowany po zapoznaniu się z następującymi źródłami informacji: przedłożonym przez Uczelnię raportem samooceny, raportem MNiSW z kontroli formalnej kierunku (18.01.2017), zintegrowanego systemu informacji o nauce i szkolnictwie wyższym POL-on, portalu <http://www.wybiezstudia.nauka.gov.pl/> oraz strony internetowej Uczelni i Wydziału (<https://www4.put.poznan.pl/>, <http://architektura.put.poznan.pl/n/>, dostęp w dn. 2-3.06.2017), a także na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac zaliczeniowych oraz dyplomowych, przeglądu infrastruktury dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami, studentami ocenianego kierunku oraz przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawcami.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

(jeśli kierunek jest prowadzony na różnych poziomach kształcenia, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu kształcenia)

Nazwa kierunku studiów	„architektura”	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	obszar nauk technicznych	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	dziedzina nauk technicznych dyscyplina architektura i urbanistyka	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	7 semestrów; 210 ECTS	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	inżynier architekt	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	23	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	475	-
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	210 ECTS	-

Nazwa kierunku studiów	„architektura”	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia II stopnia	
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	

Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	obszar nauk technicznych	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	dziedzina nauk technicznych dyscyplina architektura i urbanistyka	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	3 semestry; 90 ECTS	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	magister inżynier architekt	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	23	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	401	-
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	90 ECTS	-

3. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	W pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	W pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	W pełni
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	Wyróżniająca
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	Wyróżniająca
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	W pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadowalająca/ Częściowa
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny	

¹

W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

- 1.1. Koncepcja kształcenia.
- 1.2. Badania naukowe w dziedzinie / dziedzinach nauki / sztuki związanej / związanych z kierunkiem studiów.
- 1.3. Efekty kształcenia.

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1.

Koncepcja kształcenia stanowi autorskie opracowanie pracowników Wydziału Architektury Politechniki Poznańskiej. Powstała przy współudziale otoczenia społeczno-gospodarczego (Izba Architektów RP, SARP, WOIA, pracodawcy), jako odpowiedź na zapotrzebowanie rynku pracy na specjalistów z zakresu architektury i urbanistyki a także w celu wzmocnienia odpowiedzialności architekta nie tylko wobec inwestora ale także wobec środowiska jako integralnej całości. Program studiów opracowany został na podstawie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011 r. (Dz.U. 2011 nr 207 poz. 1233) w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów weterynarii i architektury oraz Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. (Dz.U. 2016 poz. 1596) w sprawie warunków prowadzenia studiów. Program ten obejmuje kształcenie na studiach stacjonarnych na poziomie I i II stopnia, o profilu akademickim w specjalności „architektura i urbanistyka”, prowadzonych równolegle zarówno w j. polskim jak i w angielskim, przy czym studia I st. realizowane są w trakcie 7 sem. (co powinno odpowiadać 210 pkt. ECTS), studia II st. podczas 3 sem. (co powinno odpowiadać 90 pkt ECTS).

Efekty kształcenia na ocenianym kierunku zostały w całości przyporządkowane do obszaru nauk technicznych, do dziedziny nauk technicznych i do dyscypliny architektura i urbanistyka.

Opracowana koncepcja kształcenia nawiązuje do misji i strategii Uczelni (uchwała nr 114 Senatu Akademickiego PP z dnia 15.12.2010 r.) Zgodnie z misją i strategią PP opracowana koncepcja kształcenia dla kierunku „architektura” skupiona została na następujących celach strategicznych:

1. W obszarze kształcenia: wysoka jakość kształcenia na wszystkich poziomach studiów w obszarze działalności naukowo-badawczej i projektowej,
2. W obszarze działalności naukowo-badawczej i projektowej: podniesienie efektywności badań naukowych, skuteczności pozyskiwania środków na działalność naukową;
3. W obszarze zarządzania:
 - a) dbałość o dobry wizerunek Wydziału,
 - b) stałe podnoszenie jakości kadry,
 - c) budowę nowej siedziby Wydziału Architektury.

Strategia Wydziału Architektury PP została uchwalona na posiedzeniu Rady Wydziału Architektury Politechniki Poznańskiej w dniu 25 listopada 2014 r. (Uchwała Nr 01/2014/2015 Rady Wydziału Architektury Politechniki Poznańskiej z dnia 25 listopada 2014 roku w

sprawie zatwierdzenia strategii rozwoju Wydziału Architektury Politechniki Poznańskiej na lata 2014-2025).

Przyjęta koncepcja kształcenia na kierunku „architektura” nawiązuje do krajowych wzorców kształcenia na tym kierunku (opartych na „standardach kształcenia”). Koncepcja uwzględnia dyrektywę europejską 2005/36/EC, która była podstawą przy formułowaniu standardów kształcenia dla kierunku „architektura” oraz uwzględnia dostosowanie kierunków kształcenia do potrzeb regionalnego rynku pracy oraz poprawy współpracy sektora naukowo-badawczego z gospodarką, czego efektem jest m.in. 51 konkursów urbanistycznych zrealizowanych w latach 2013–2016. Przy opracowywaniu koncepcji kształcenia korzystano bezpośrednio z wzorców międzynarodowych, co stanowi wynik współpracy m.in. z Wydziałami Architektury Uniwersytetów w Belgradzie, Podgoricy, Prai, Las Palmas, Ponta Delgada, Shenyang, Mińsku, Cottbus, Mediolanu i Strassburga, czego skutkiem jest realizacja wielu wspólnych projektów naukowych, architektonicznych i studenckich.

Koncepcja kształcenia jest spójna z prowadzonymi badaniami naukowymi, których efekty uwzględniane są w procesie dydaktycznym. W kształceniu uwzględnia się nowości z zakresu rozwoju architektury krajowej oraz światowej. Kształcenie studentów na kierunku „architektura” realizowane jest przez kadrę z dużym dorobkiem naukowym i doświadczeniem praktycznym, co gwarantuje utrzymanie poziomu kształcenia na rzetelnym poziomie. Jakość kształcenia na wizytowanym kierunku podlega także systemowi kontroli jakości (Uchwała nr 93 Senatu Politechniki Poznańskiej z dnia 30 maja 2007 r. w sprawie wprowadzenia Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia), w której określone są główne elementy i zadania realizowane w ramach Systemu, Zarządzenie Nr 14 Rektora Politechniki Poznańskiej z dnia 25 maja 2009 r. (RO/V/14/2009) w sprawie oceny przez studentów zajęć dydaktycznych, zasięgania opinii absolwentów o jakości kształcenia oraz hospitacji zajęć dydaktycznych, Uchwała Nr 3/2012/2013 Rady Wydziału Architektury Politechniki Poznańskiej z dnia 26 lutego 2013 roku w sprawie zatwierdzenia wprowadzenia Wydziałowego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Architektury Politechniki Poznańskiej), który pozwala na kontrolowanie oraz motywowanie do podnoszenia jakości kształcenia, Uchwała Nr 4a/2015/2016 2013 Rady Wydziału Architektury Politechniki Poznańskiej z dnia 22 marca 2016 roku w sprawie wyboru kierunkowych efektów kształcenia do weryfikacji na Wydziale Architektury Politechniki Poznańskiej.

Program kształcenia na kierunku „architektura” jest monitorowany i analizowany w oparciu o efekty kształcenia dla kierunku studiów „architektura” prowadzonego na WA PP. Jest to program nowoczesny i nowatorski w odniesieniu do innych programów realizowanych w kraju.

W jego kształtowaniu i dostosowywaniu do potrzeb potencjalnych pracodawców biorą udział interesariusze zewnętrzni (m.in. Poznańska Okręgowa Izba Architektów, SARP, Biuro Architekta Miasta Łodzi, WOIA). Udział ten nie ma jednak charakteru formalnego (np. rada, konwent).

1.2.

Na kierunku o profilu akademickim ważnym elementem działalności powinno być prowadzenie badań pozostające w ścisłym związku z aktywnością dydaktyczną. Wydział Architektury PP posiada kategorię naukową A. W ostatnich pięciu latach pracownicy WA PP uzyskali szereg awansów naukowych. Główne obszary badawcze podejmowane przez pracowników dotyczą różnych aspektów funkcjonowania gospodarki regionalnej i narodowej, uwzględniające problemy społeczne, kulturowe, środowiskowe, przemysłowe. Badania te są aktualne, mają charakter kompleksowy, znajdują odzwierciedlenie w programach kształcenia realizowanych na studiach I i II stopnia. W latach 2013–2017 pracownicy WA PP realizowali 40 tematów w ramach tzw. badań własnych, uzyskali 15 grantów z MNiSW oraz NCN, NCBR. Pracownicy naukowo-dydaktyczni publikują w uznanych czasopiśmie i wydawnictwach polskich i zagranicznych. W ocenianym okresie ukazało się 29 monografii naukowych, 207 rozdziałów w monografiach wieloautorskich z zakresu dyscypliny naukowej architektura i urbanistyka. Na WA PP zorganizowano w tym czasie 15 konferencji naukowych i seminariów. Znacząca jest także współpraca naukowa Wydziału z instytucjami kultury, takimi jak: Muzeum Archeologiczne i Rezerwat Archeologiczny Genius loci w Poznaniu, która polegała na wykorzystaniu badań archeologicznych do działań projektowych i artystycznych. W przedsięwzięciach tych brali także udział studenci zrzeszeni w kołach naukowych.

Wpłynęło to pozytywnie na program studiów w którym wykorzystuje się wyniki badań archeologicznych, aktywność w ramach kół studenckich oraz tematykę prac dyplomowych i doktorskich.

W procesy badawczo-projektowe włączani są niejednokrotnie studenci Wydziału, co dowodzi korelacji procesu kształcenia z praktyką realizacyjną. Zwiększa też szanse zawodowe absolwentów Wydziału na rynku pracy. Są także podstawą do rozwinięcia działalności aż 8 kół naukowych.

Prowadzone badania są wykorzystywane także na etapie projektowania i doskonalenia programu kształcenia. Stanowią o tym jego modyfikacje i wprowadzane także nowe przedmioty.

Studenci uczestniczą w pracach 8 kół naukowych. Ich działalność przyczynia się do popularyzacji nauki i promocji Uczelni.

Stopień powiązania badań naukowych z programem kształcenia na I stopniu studiów spełnia wymagania Rozporządzenia Ministra i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów. Liczba punktów ECTS we wszystkich programach studiów I stopnia obejmująca moduły zajęć związane z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki i sztuki związanej z kierunkiem studiów, służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych spełnia wymagania wypełnienie ponad 50% punktów z całkowitej liczby punktów przypisanej dla stopnia studiów. Informacje zamieszczone w Raporcie Samooceny (tab. nr 4) zawierają następujące wskaźniki przyporządkowania modułom zajęć związanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki właściwej/właściwych dla ocenianego kierunku studiów, służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych dla I stopnia studiów:

1. Architektura I stopień, inżynierskie, profil ogólnoakademicki, studia w j. polskim: 115 ECTS na ogólną liczbę 210 ECTS, stanowi to 55 % całkowitej liczby ECTS, a więc zgodnie z wymaganiami przekracza 50%, czyli 105 punktów ECTS.
2. Architektura I stopień, inżynierskie, stacjonarne, profil ogólnoakademicki, studia w j. angielskim: 115 ECTS na ogólną liczbę 210 ECTS, stanowi to 55 % całkowitej liczby ECTS, a więc przekracza 50% czyli 105 punktów ECTS.
3. Architektura II stopień, magisterskie, profil ogólnoakademicki, studia w j. polskim: 62 ECTS na ogólną liczbę 90 ECTS, stanowi to 67 % całkowitej liczby ECTS, a więc przekracza 50% czyli 45 punktów ECTS.
4. Architektura II stopień, magisterskie, profil ogólnoakademicki, studia w j. angielskim 62 ECTS na ogólną liczbę 90 ECTS, stanowi to 67 % całkowitej liczby ECTS, a więc zgodnie z wymaganiami przekracza 50% czyli 45 punktów ECTS.

1.3.

Efekty kształcenia dla kierunku studiów *Architektura* prowadzonych na WA PP zatwierdzone zostały Uchwałą Nr 176 Senatu Akademickiego PP z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie zatwierdzenia kierunkowych efektów kształcenia dla studiów prowadzonych na PP, a następnie uchwałami: Uchwała nr 02/2011/2012 Rady WA PP z dnia 27 marca 2012 roku w sprawie określenia efektów kształcenia dla kierunku Architektura i Urbanistyka prowadzonego na Wydziale Architektury Politechniki Poznańskiej, Uchwała nr 04/2016/2017 Rady Wydziału Politechniki Poznańskiej z dnia 30 maja 2017 r. w sprawie zatwierdzenia zmian w Kartach Opisu Modułu Zajęć dla kierunku *Architektura* (podstawa prawna: rozporządzenie MNiSW z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz.U.poz.1596) związane z ogólnoakademickim profilem kształcenia dla obszaru nauk technicznych w dyscyplinie *architektura i urbanistyka*.

Efekty kształcenia obejmują zarówno opisy wynikające z ogólnoakademickiego profilu kształcenia dla obszaru nauk technicznych w dyscyplinie *Architektura i urbanistyka*, wypełnienie efektów kształcenia prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, a także praktycznych w zakresie zawodu architekta.

Efekty kształcenia przyjęte na ocenianym kierunku zostały zdefiniowane w sposób właściwy i wyczerpujący dla kierunkowych efektów kształcenia.

Szczegółowa analiza efektów kształcenia na I stopniu studiów odnoszących się do wiedzy (22 efekty), umiejętności (27 efektów) i kompetencji (9 efektów) wykazała, że mieszczą się one w obszarze charakterystyki kształcenia w zakresie nauk technicznych i kompetencji inżynierskich Polskiej Ramy Kwalifikacji. Spełniają one również, w pełnym zakresie, efekty kształcenia zawarte w standardach kształcenia dla kierunku *architektura*.

Analiza efektów kształcenia na II stopniu studiów odnoszących się do wiedzy (18 efektów), umiejętności (18 efektów) i kompetencji (9 efektów) wykazała, że mieszczą się one w obszarze charakterystyki kształcenia w zakresie nauk technicznych i są zgodne z efektami uzyskiwanymi poprzez standardy kształcenia dla kierunku architektura. Efekty kształcenia wypełniają wymagania związane z zakresem znajomości języka obcego na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Przyjęte na obu stopniach kierunkowe efekty kształcenia dla

profilu ogólnoakademickiego uwzględniają w pełnym zakresie efekty związane z wiedzą, umiejętnościami oraz kompetencjami niezbędnymi w działalności badawczej.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Mocne strony

1. Koncepcja kształcenia na kierunku „architektura” prowadzonym na WA PP nawiązuje do misji i strategii Uczelni w zakresie kształcenia kadr na potrzeby rynku lokalnego i we współpracy z pracodawcami.
2. Program i koncepcja kształcenia na kierunku „architektura” zostały dostosowane do ministerialnych standardów kształcenia na kierunku architektura, Krajowych Ram Kwalifikacji/Polskiej Ramy Kwalifikacji, w oparciu o krajowe wzorce kształcenia i powstały przy udziale interesariuszy wewnętrznych (studentów) i zewnętrznych (pracodawcy, Izba Architektów, SARP, itd.).
3. Współpraca z otoczeniem gospodarczym wpływa pozytywnie na program studiów.
4. Aktywność naukowa pracowników i doktorantów pozytywnie wpływa na zawartość programów studiów II stopnia realizowanych na WA PP.

Słabe strony

1. Udział interesariuszy zewnętrznych w kształtowaniu programu i koncepcji kształcenia nie ma formalnego charakteru, co czyni go słabszym w oddziaływaniu i mniej zobowiązującym.

Dobre praktyki

Godne naśladowania jest tworzenie przez studentów własnego portfolio obejmującego dorobek z całego okresu studiów stanowiący świadectwo progresu nabywania kierunkowych efektów kształcenia.

Zalecenia

Zaleca się:

- weryfikację efektów kształcenia, w szczególności dotyczących wykładów audytoryjnych.
- systemowe ujęcie współpracy z interesariuszami zewnętrznymi (konwent, rada programowa).

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

- 2.1. Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia.
- 2.2. Skuteczność osiągania zakładanych efektów kształcenia.
- 2.3. Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się.

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1.

Zgodnie z par. 9 Regulaminu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I i II st. uchwalonego przez Senat PP (Uchwała Nr 142/2012–2016 z dnia 25 marca 2015 r.), program studiów stanowi opis procesu kształcenia prowadzącego do uzyskania efektów kształcenia i określa

m.in. moduły kształcenia wraz z przypisaniem dla każdego modułu zakładanych efektów kształcenia oraz liczny punktów ECTS oraz plan studiów określający formy dydaktyczne zajęć i ich podział na semestry, sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia osiąganych przez studenta. Plany i programy studiów opracowane dla studentów kierunku *architektura* oddzielne dla studiów I i II stopnia, zostały opracowane w oparciu o doświadczenia dydaktyczne WA PP, programy wybranych uczelni europejskich (m.in. Politecnico Milano oraz WA BUT w Cottbus), wytyczne Rady Wspólnot Europejskich (85/384/EWG), przepisy prawa polskiego (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011 r. w sprawie standardów kształcenia oraz Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów) oraz wewnętrzne zarządzenia PP.

Programy kształcenia zostały opracowane według procedury alokacji punktów ECTS przypisywanych poszczególnym przedmiotom występującym w programach studiów, która jest oparta o ocenę łącznego średniego nakładu pracy studenta wymaganego do osiągnięcia założonych efektów kształcenia. Zasady tej alokacji są wspólne dla całej PP i definiują sposób przydzielania punktów dla I i II stopnia.

Analiza programów kształcenia wskazuje, że spełnione są podstawowe wymagania zawarte w ministerialnych standardach programowych dla kierunku architektura, zarówno dla I jak i II stopnia studiów.

W zakresie wymagań określonych w rozporządzeniach Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dotyczącego warunków prowadzenia studiów, istnieją przesłanki do twierdzenia że programy I i II stopnia nie spełniają natomiast wymagań w zakresie §4.2. mówiącego o tym, że studentowi umożliwia się wybór modułów zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznych do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia.

W programie określono procentowy udział modułów wybieralnych (st. I – 93 pkt. ECTS, co stanowi 44,2 % ogólnej liczby ECTS dla planu studiów; st. II – 63 pkt. ECTS, co stanowi 70 % ogólnej liczby ECTS dla planu studiów), jako spełniający warunek 30% wybieralności modułów zajęć, jednakże z merytorycznego punktu widzenia taka wybieralność nie spełnia podstawowego warunku wybieralności odnoszącego się do odmiennych treści programowych. Niewłaściwym jest przypisywanie jakości wybieralności modułu możliwości wyboru tematu projektowego.

W programach kształcenia odnotowano, że dany moduł jest modulem zajęć do wyboru, co nie znajduje odzwierciedlenia w sylabusach. Przykładowo karta opisu modułu zajęć: „Projektowanie Architektoniczne Miejsc Pracy 2”(kod kursu: A_K_2.1_004 III) jest opisana w programie zajęć jako OB, czyli moduł zajęć do wyboru, a w rzeczywistości jest kursem z projektowania „zakładu przemysłu kreatywnego” dla wszystkich obowiązkowego. Nie ma tutaj wybieralności, bowiem za taką nie można uznać możliwości wyboru przez studenta tematu projektu.

Przegląd programów studiów I i II stopnia skłania ku twierdzeniu, że nie spełniają one możliwości wyboru przez studenta zróżnicowanej ścieżki kształcenia, zgodnej z jego preferencjami.

Program studiów oparto m.in. o innowacyjne metody dydaktyczne (e-learning z wykorzystaniem platformy e-Moodle, a treści kształcenia o najnowocześniejsze osiągnięcia

w dyscyplinie architektura i urbanistyka. Ważnym elementem zdobywania wiedzy, zbliżającym jednocześnie do procesu badawczego są podejmowane na WA PP metody dydaktyczne o charakterze gier dydaktycznych (m.in. debata oxfordzka, debata panelowa, drzewo decyzyjne, symulacje rzeczywistości).

W czasie studiów studenci są zachęceni do robienia własnego *portfolio*, stanowiącego przykład szczególnej metody dydaktycznej, sprzyjającej planowaniu oraz monitorowaniu przebiegu własnego rozwoju.

Dla studentów, którzy osiągają wybitne wyniki w nauce przewidziana jest możliwość prowadzenia indywidualnej Organizacji Studiów (zgodnie z Regulaminem studiów na PP). Do tej pory z takiej możliwości skorzystało 2 studentów.

Plany i programy studiów zostały zatwierdzone przez Radę WA PP w dniu 27 września 2016 r. Programy kształcenia podlegają monitorowaniu przez system kontroli jakości. Program kształcenia na kierunku „architektura” jest monitorowany i analizowany w oparciu o uchwalone przez Senat PP dnia 25 kwietnia 2012 roku efekty kształcenia dla kierunku studiów architektura pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, a także w oparciu o Regulamin studiów w PP (Uchwała Nr 142 z dnia 25 marca 2015 r. w sprawie uchwalenia Regulaminu studiów).

Ponadto, na Wydziale monitorowanie programu kształcenia prowadzi się w oparciu o działalność Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia.

Zgodnie z obowiązującymi planami i programami studiów studenci realizują program w wymiarach:

1. I stopień (210 pkt. ECTS):

- a) studia stacjonarne w j. polskim, 7 sem.: architektura – 2580 godzin (w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim),
- b) studia stacjonarne w j. angielskim, 7 sem.: architektura – 2850 godzin (w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim).

2. II stopień (90 pkt. ECTS):

- a) studia stacjonarne w j. polskim: 915 godzin (j.w.),
- b) studia stacjonarne w j. angielskim: 915 godzin (j.w.).
- c) Liczba godzin na studiach I stopnia spełnia warunek określony w *Standardach kształcenia dla kierunku studiów „architektura”* (studia I st.), w którym zawarto wymóg, aby liczba godzin nie była mniejsza niż 2500 – obecnie jest 2580 godzin.

Podobnie dla studiów II stopnia liczba godzin w programie wynosi 915 i jest wyższa od wymaganej w standardach ministerialnych liczby 900 godzin zajęć zorganizowanych.

We wszystkich programach studiów prawidłowo przyjęto, że punkty ECTS, zdefiniowane w europejskim systemie akumulacji i transferu punktów zaliczeniowych, są miarą pracy studenta wynikającą wprost z udziału w zajęciach zorganizowanych oraz indywidualną związaną z przygotowaniem do zajęć, prezentacji seminaryjnych, kolokwii, egzaminów etc. Ocena programów kształcenia prowadzonych na kierunku „architektura” na WA PP pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, iż możliwym jest formalnie osiągnięcie efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji odpowiadających poziomom kształcenia (tytułom zawodowym inżyniera i magistra inżyniera).

Plany studiów obejmują:

1. I stopień, j. polski/ j. angielski:

- d) bloki przedmiotów z obszaru nauk humanistycznych i społecznych (24 pkt. ECTS - zgodnie z tab. 3 z wniosku),
- e) blok przedmiotów podstawowych (23 pkt. ECTS),
- f) język obcy (5 pkt. ECTS),
- g) blok przedmiotów kierunkowych (173 pkt. ECTS),
- h) technologie informatyczne (3 pkt. ECTS) - jeżeli dodamy GIS na 1 sem. to będzie 5 ECTS,
- i) WF (1 pkt. ECTS; należy w tym miejscu zwrócić uwagę, że zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z 26.09.2016 r., w sprawie warunków prowadzenia studiów, Dz.U. z 30.09.2016 r., poz. 1596, zajęciom z WF nie przypisuje się punktów ECTS),
- j) seminarium dyplomowe (5 ECTS) oraz pracę dyplomową (15 pkt. ECTS),
- k) praktyka zawodowa (6 tygodni, 3 ECTS)

2. II stopień, j. polski/ j. angielski

- a) bloki przedmiotów z obszaru nauk humanistycznych i społecznych (7 pkt. ECTS - zgodnie z tab. 3 z wniosku),
- b) blok przedmiotów podstawowych - *na drugim stopniu nie ma przedmiotów podstawowych, są kierunkowe - 59 ECTS, uzupełniające - 9 ECTS, i specjalistyczne - 22 ECTS*,
- c) WF (1 pkt. ECTS; należy w tym miejscu zwrócić uwagę, że zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z 26.09.2016 r., w sprawie warunków prowadzenia studiów, Dz.U. z 30.09.2016 r., poz. 1596, zajęciom z WF nie przypisuje się punktów ECTS),
- d) seminarium dyplomowe (3 ECTS) i za pracę dyplomową (20 pkt. ECTS),
- e) praktyki zawodowe 2 st. (4 tygodnie, 4 ECTS).

Wszystkie zajęcia przewidziane w planie studiów, za wyjątkiem części praktyk zawodowych, prowadzone są przez nauczycieli akademickich. Stosowane metody kształcenia są bardzo dobre. Karty kursów (modułów) opracowano jedynie po polsku. Na stronie internetowej WA PP tłumaczenie odbywa się poprzez Google translator, co zaskakuje biorąc pod uwagę ścieżkę angielskojęzyczną prowadzoną na studia I i II st.

Analiza planów wskazuje na właściwą sekwencję zawartych w nich przedmiotów (od podstawowych do kierunkowych i specjalnościowych). Standardy kształcenia obowiązujące dla kierunku architektura są w zupełności spełnione.

Poszczególne przedmioty realizowane są w postaci:

1. wykładów:
 - a) 1.st. j. polski/j. angielski – 1 035 godzin, 40 %,
 - b) 2 st. j. polski/j. angielski – 360 godzin, 39 %.
2. zajęć projektowych.:
 - a) 1.st. j. polski/j. angielski – 780 godzin, 30 %,
 - a) 2 st. j. polski/j. angielski – 435 godzin, 47 %.
3. zajęć laboratoryjnych.:
 - b) 1.st. j. polski/j. angielski – 195 godzin, 8 %,
 - c) 2 st. j. polski/j. angielski – 60 godzin, 7 %.
4. seminariów:

- a) 1.st. j. polski/j. angielski – 60 godzin, 2 % - (tu, podnoszona już wcześniej uwaga dotycząca przyporządkowania seminariów raz do ćwiczeń, drugim razem traktowanych zamiennie z projektowaniem,
- b) 2 st. j. polski/j. angielski – 30 godzin, 3,5 %.

5. ćwiczenia:

- a) 1.st. j. polski/j. angielski – 510 godzin, 20 %,
- b) 2 st. j. polski/j. angielski – 30 godzin, 3,5 %.

W ocenie ZO liczba godzin przypisanym poszczególnym formom zajęć jest właściwa. Uporządkowania wymaga jedynie jednoznaczne wyodrębnienie seminariów jako ważnej w procesie kształcenia akademickiego i uznanej formy zajęć.

Zajęcia ćwiczeniowe, laboratoryjne, projektowe i seminaryjne, obejmują od 60 % ECTS (I st.) do 61 % ECTS (II st.) wszystkich zajęć, co przekracza wymagane standardami 50% ECTS.

Również zajęcia o charakterze praktycznym stanowią ponad 50% ECTS zajęć określonych w programach nauczania: dla I st. wynoszą 60 % ECTS, dla II st. 61 % ECTS.

Analiza kart przedmiotów (dla wszystkich poziomów, form i modułów kształcenia) wykazała, że zostały przygotowane bardzo szczegółowo, choć nie są one pozbawione błędów.

I tak:

1. W wielu kartach przedmiotów została nieprawidłowo oszacowana praca własna studentów w zakresie odnoszącym się do konsultacji, a więc w konsekwencji liczba przyznanych punktów ECTS. Wskazane w kartach godziny „udziału w konsultacjach związanych z realizacją procesu kształcenia”, m.in. dla następujących kursów: 16 godzin dla kursu o kodzie A_K_1.7_001; 15 godzin dla kursu A_K_1.3_003; 14 godzin dla kursu A_K_1.5_006; 9 godzin dla A_K_1.1_001, 10,5 dla kursu A_K_1.1_002; 10 dla kursu A_K_1.6_005, nie są możliwe do zrealizowania. Wynika z nich bowiem, że prowadzący kurs musiałby przeznaczyć na konsultacje, dodajmy przeprowadzone tylko w jednej grupie zajęciowej o liczebności 10–20 studentów, od 90–400 godzin konsultacji semestralnie. Zawyżona i jednocześnie niemożliwa do zrealizowania jest liczba godzin konsultacji przypisana kursowi A_S_2.3_001, wnosząca do obciążeń studenta 37,5 godzin, a do pracy prowadzącego kurs od 375 do 750 godzin (w zależności od liczebności grupy).

Liczba godzin przewidzianych na „udział w konsultacjach związanych z realizacją procesu kształcenia” w przypadku kursu A_K_1.7_004 „Przygotowanie do pracy dyplomowej i przygotowanie do egzaminu dyplomowego” (st. I, r. IV, sem. 7) o nie przypisanej formie zajęć i liczbie godzin, ale za to z liczbą konsultacji wynosząca 75 godzin (15x5 godzin), niemożliwą do zrealizowania przez jednego prowadzącego, mającego zazwyczaj kilku dyplomantów (a także inne obowiązki). Jednocześnie temu kursowi, który, jak wynika z karty przedmiotu jest w istocie seminarium przygotowujące do opracowania projektu dyplomowego, nie przypisano w bilansie pracy studenta żadnych innych „form aktywności”; w tym przypadku powinno być to seminarium. Podobna uwaga odnosi się do kursu Z_K_2.3_004, st. II, r. II, sem. 3, który obciąża prowadzącego (opiekuna pracy) 105 (15x7) godzinami konsultacji w semestrze przypadających na jednego dyplomanta! A przecież zgodnie z Uchwałą nr 02a/2016/2017 Rady Wydziału Architektury Politechniki Poznańskiej z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie ustalenia limitu dyplomantów przypadających na opiekuna

pracy, jeden opiekun może prowadzić w ciągu roku akademickiego aż 20 dyplomów (10 inż. i 10 mgr.)

Jednocześnie dla kursów projektowych o kodach: A_K_1.6_012 i A_K_1.6_012 oraz ćwiczeń o kodzie A_K_1.6_013 nie przewidziano w ogóle konsultacji. W przypadku natomiast 15 godzinowego wykładu (kod A_S_2.1_008) ich liczba (12 godzin) jest wyraźnie zawyżona.

2. W niektórych kartach kursów zauważalny jest brak jednoznacznego rozróżnienia pomiędzy formami zajęć w obrębie ćwiczeń, laboratoriów, zajęć projektowych i seminariów, co istotne, ponieważ różni je wielkości grup: dla laboratoriów, zajęć projektowych i seminariów 10-20 osób, dla ćwiczeń 20-30. Zdarzają się także błędy w przyporządkowaniu zajęć odpowiedniej formie: w przypadku kursu A_K1.3_001 zadeklarowana forma zajęć (laboratorium) nie odpowiada informacji zawartej w deklaracji dot. „sposobów sprawdzenia efektów kształcenia” informującej, że są to „ćwiczenia”; dla kursu A_K_1.6_002 zadeklarowano zajęcia w formie ćwiczeń, chociaż z nazwy (oraz sposobu sprawdzania efektów kształcenia) wynika, że jest to „Seminarium z historii sztuki”. Podobnie kurs A_K1.7_003 zakwalifikowany jako ćwiczenia nosi nazwę „Seminarium dyplomowe”, co odpowiada zadeklarowanym w karcie metodom kształcenia. Niewłaściwe jest również zakwalifikowanie kursu A_K_2.1_004 jako ćwiczeń (co dopuszcza liczebność grupy sięgającą 30 osób), gdy tymczasem są to zajęcia projektowe. Za błędne uważa się także przypisanie kursowi A_S_2.3_003 „Seminarium dyplomowe” formy ćwiczeń.

3. Wydaje się, że nazwę przedmiotu „Historia sztuki” (kod A_S_2.1_008) należy uzupełnić o okres, którego kurs dotyczy (co wynika z treści programowych), a mianowicie XIX–XX w.

4. Również w pewnych przypadkach należy zweryfikować treści programowe przypisane do kart modułów zajęć. I tak przykładowo dla modułu o kodzie A_K_1.7_001 i dla modułu o kodzie A_K_2.1_004 powtórzono dosłownie treści programowe dotyczące opracowania projektu koncepcyjnego zakładu kreatywnego. Powtórzenie identycznego zadania projektowego na I i II stopniu kształcenia rodzi pytanie o sens dydaktyczny takiego działania i rodzi uzasadnione wątpliwości o braku zróżnicowania między I i II stopniem kształcenia.

5. W kartach opisu modułów często występuje przypisywanie wykładom efektów kształcenia w postaci umiejętności, co jest zbyt daleko idącą nadinterpretacją roli wykładu audytoryjnego w nabywaniu umiejętności np. w zakresie umiejętności wykonywania „skomplikowanych projektów architektonicznych o złożonym układzie funkcjonalnym, konstrukcyjnym i technologicznym”, co ma miejsce np. w karcie opisu modułu o kodzie A_K_2.1_001. Trudno sobie wyobrazić, że po 15 godzinnym wykładzie student nabiera opisanych w karcie umiejętności w zakresie projektowania tego typu skomplikowanych obiektów.

Przedstawione wyżej uwagi wskazują, że dla uzyskania pełnej spójności szczegółowych efektów kształcenia, uzyskiwanych w ramach poszczególnych przedmiotów, oraz praktyki zawodowej, z efektami kierunkowymi konieczna jest korekta kart kursów uwzględniająca powyższe uwagi.

Ponadto, na podstawie analizy kart przedmiotów, prac etapowych i dyplomowych oraz sprawozdań z praktyk ZO ocenia, że weryfikacja założonych i zapisanych na kartach przedmiotów efektów kształcenia odbywa się na obu stopniach kształcenia (I i II) etapowo z wykorzystaniem tradycyjnych metod: prezentacje, wykonanie i zaliczenie projekty (także

poprzez ocenę etapowych efektów pracy), pisemne i ustne zaliczenia etapowe, kolokwia, egzaminy, sprawozdania z praktyk oraz obrona pracy dyplomowej i egzamin dyplomowy.

Liczebność grup dla poszczególnych form zajęć określona została w Uchwale Nr 29 z dnia 29 marca 2017 r. w sprawie zmiany w Regulaminie Gospodarki Finansowej. Wynosi ona: 120-200 osób dla wykładów, 10-20 w przypadku lektoratów języków obcych, 10-20 osób w przypadku zajęć projektowych, 10-20 w przypadku pozostałych zajęć laboratoryjnych. W raporcie samooceny nie wyodrębniono zajęć seminaryjnych, które w kartach kursów traktowane są jak zajęcia projektowe, co nie wydaje się właściwe, bowiem jest to odmienna metoda nauczania powiązana z czynnym uczestnictwem studentów, którzy samodzielnie opracowują część zagadnień poruszanych na seminarium i następnie przedstawiają publicznie swoje opracowania w postaci prezentacji, referatu. poddając je pod dyskusję.

Oznacza to w praktyce, że podczas przeważającej liczby zajęć projektowych trwających 3 godziny lekcyjne (135 min) prowadzący może poświęcić jednemu studentowi od 13,5 minuty (dla grup 10 osobowych) do 6 minut (dla grup 20 osobowych). Jest to czas stanowczo zbyt krótki do przeprowadzenia jakiegokolwiek, nie mówiąc o rzetelnej korekty projektu, a tym samym do osiągnięcia wymaganych efektów kształcenia.

W ocenie ZO program studiów na WA PP dla kierunku „architektura” pozwala na skuteczną realizację zakładanych efektów kształcenia i zapewnia absolwentom uzyskanie starannego wykształcenia zawodowego oraz odpowiedniej wiedzy.

Podczas wizytacji przeprowadzono hospitację wybranych zajęć realizowanych w różnych formach (ćwiczenia projektowe, laboratoria, seminaria, wykłady). Szczegółową ocenę hospitacji zamieszczono w zał. 7. Wykłady i seminaria realizowane były w sposób tradycyjny, z użyciem projektorów (w niektórych salach zamontowanych na stałe) i laptopów. W ocenie ZO hospitowane zajęcia pozostawały w zgodzie z kartami przedmiotów. Prowadzący zajęcia byli merytorycznie przygotowani do zajęć, stosowali właściwe metody kształcenia dostosowane do charakteru, poziomu zajęć i potrzeb studentów. Nauczyciele akademicki udzielają studentom niezbędnego wsparcia w procesie uczenia się.

Sposób organizacji roku akademickiego ustala Rektor PP. Zajęcia odbywają się w grupach wykładowych, ćwiczeniowych oraz projektowych zgodnie z przewidzianym harmonogramem zajęć. Każda grupa projektowa ma przypisany w harmonogramie podstawowy układ zajęć. Uwagę zwraca brak zajęć do wyboru.

Praktyki zawodowe dla studentów WA PP odbywają się na podstawie Regulaminu odbywania praktyk zawodowych uchwalonego na posiedzeniu Rady Wydziału (Uchwała nr 07/2014/2015 z dnia 29.09.2015 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu praktyk zawodowych na Wydziale Architektury), dla którego podstawą prawną stanowi: Ustawa z dn. 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym Dz. U. Nr 164 poz. 1365 z późn. zmian., Regulaminu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia Senat Akademicki Politechniki Poznańskiej (Uchwała Nr 142/2012-2016 z dnia 25 marca 2015 r.).

Organizację praktyk i staży dla Wydziału wspiera i częściowo koordynuje Centrum Praktyk i Karier Studentów i Absolwentów Politechniki Poznańskiej (CPK) (jednostka w Uczelni od 1 czerwca 2004 r.), na podstawie:

1. Ustawa z 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, Dz.U. z 1 maja 2004r.
2. zarządzenie nr 9 Rektora Politechniki Poznańskiej z dnia 28 maja 2004 r. w sprawie utworzenia Centrum Praktyk i Karier Studentów i Absolwentów.
3. Umowa z Wojewódzkim Urzędem Pracy, zawarta w dniu 5 sierpnia 2004 r.

Organizacją praktyk na Wydziale Architektury zajmują się Opiekunowie Praktyk.

Zgodnie z Regulaminem studenci WA PP mają obowiązek zaliczenia następujących praktyk:

1. Studia I st.:
 - a) plener rysunkowy (2 tyg., po 2 sem., 1 pkt. ECTS),
 - b) zajęcia terenowe urbanistyczne (2 tyg., po 4 sem., 1 pkt. ECTS,
 - c) zajęcia terenowe ruralistyczne (2 tyg., po 6 sem., 2 pkt. ECTS).
2. Studia II st.:
 - a) zajęcia terenowe inwentaryzacyjne (2 tyg. po 1 sem., 1 pkt ECTS),
 - b) praktyka biurowa (2 tyg., po 1 sem., 1 pkt ECTS).

Praktyka zawodowa odbywana jest indywidualnie na podst. skierowania z Wydziału. Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest złożenie sprawozdania z praktyki, zaświadczenia o odbyciu szkolenia BHP oraz zaświadczenia o odbyciu praktyki. Praktyki studenckie mogą być przeprowadzane zagranicą, pod warunkiem wypełnienia ramowego programu praktyk. W latach 2011-2016 z ogólnej liczby 210 studentów odbywających praktyki, średnio 12% odbywało je w biurach za granicą, 86% w prywatnych biurach projektowych w Polsce, a 2 % w państwowych jednostkach administracyjnych posiadających komórki projektowe.

Sugeruje się wydziałowi aby w ramach praktyki zawsze była realizowana praktyka budowlana oraz praktyka projektowa - biurowa. Odbycie praktyk znajduje odzwierciedlenie w suplemencie dyplomu.

2.2.

Weryfikacja uzyskiwanych efektów kształcenia odbywa się z wykorzystaniem tradycyjnych metod takich jak: zaliczenia, egzaminy, kolokwia, okresowe przeglądy w postępiach nad realizacją projektu, sprawozdania z praktyk oraz prace dyplomowe. W przypadku modułów wykładowych sprawdzanie i ocenianie efektów kształcenia ma formę egzaminu lub kolokwium, w przypadku zajęć ćwiczeniowych i laboratoriów: kolokwium, raporty, referaty, eseje, prezentacje wybranych zagadnień, ocena prac artystycznych. W przypadku modułów projektowych stosowane są oceny prezentacji multimedialnych wybranych zagadnień, przeglądów zaawansowania prac, oceny projektów.

Uwagę zwraca brak wyodrębnienia zajęć o charakterze seminaryjnym z oceną prezentacji wybranego tematu i udziału w dyskusji seminaryjnej przeprowadzonej w grupie.

Kierunek „architektura” objęty jest systemem weryfikacji kształcenia, który znajduje swoje umocowanie w Regulaminie Studiów, Regulaminie Studenckich Praktyk, Regulaminie Dyplomowania oraz procedurach związanych z kontrolą jakości kształcenia (hospitacje).

Dla każdego przedmiotu wyszczególnionego w planie studiów jest opracowana karta opisu modułu zajęć (udostępniona studentom, wraz planem studiów, pod adresem internetowym:

<http://architektura.put.poznan.pl>). Za przygotowanie karty odpowiada kierownik modułu wraz z zespołem realizującym przedmiot.

Oceny z egzaminów i zaliczeń są rejestrowane w systemie e-PROTO, w formie elektronicznego indeksu, gdzie studenci powiadamiani są w formie e-mailowej o uzyskanym zaliczeniu, przy czym kryteria oceny oraz terminy sprawdzianów są znane im wcześniej.

We wszystkich sylabusach zawarte zostały mierniki ilościowe pozwalające na precyzyjne określenie stopnia osiągnięcia przez studentów kierunkowych efektów kształcenia.

Weryfikacji praktyk dokonuje opiekun praktyk, a w przypadku praktyki zawodowej („biurowej”) student oceniany jest przez pracodawcę. W zaświadczeniu podsumowującym praktykę pracodawcy mogą wskazać obszar wiedzy lub kompetencji praktykanta, które wymagają uzupełnienia. W regulaminie praktyki biurowej brak wskazania o poświadczeniu praktyki w biurze przez projektanta mającego uprawnienia budowlane bez ograniczeń.

Załączona do raportu samooceny struktura ocen (zaliczenia i egzaminy) wskazuje, że za wyjątkiem wykładu „Teoria projektowania urbanistycznego” (100% ocen bardzo dobrych) są one bardzo zróżnicowane, co wskazuje na prawidłową ewaluację efektów kształcenia odpowiadającej krzywej Gaussa.

Weryfikacja osiągnięć zakładanych efektów kształcenia odbywa się także w wyniku hospitacji zajęć dydaktycznych, które zgodnie z Uchwałą nr 93 Senatu Politechniki Poznańskiej z dnia 30 maja 2007 r. w sprawie wprowadzenia Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia, stanowią jeden z elementów proceduralnych systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz wewnętrznej weryfikacji efektów kształcenia. Procedura hospitacyjna została opracowana na WA przez komisję ds. hospitacji i ankietyzacji w 2013 r. (procedura nr P-a2). Zobowiązuje ona do przeprowadzenia hospitacji zgodnie z Zarządzeniem Nr 14 Rektora Politechniki Poznańskiej z dnia 25 maja 2009 r. (RO/V/14/2009) w sprawie oceny przez studentów zajęć dydaktycznych, zasięgania opinii absolwentów o jakości kształcenia oraz hospitacji zajęć dydaktycznych.

Protokół z hospitacji (zgodnie z powyższą Uchwałą) powinien zawierać m.in. ocenę zgodności tematyki zajęć z programem przedmiotu i założonymi efektami kształcenia, a także zgodność metod weryfikacji metod kształcenia. Hospitujący ma obowiązek poinformować ocenianego pracownika o wynikach i wskazać mocne i słabsze strony prowadzenia zajęć.

Efekty kształcenia oceniane są także przez samych studentów. Możliwość taką stwarza system ankietyzacji wszystkich prowadzonych zajęć (system e-Ankieta). Przeprowadzenia ankiety należy do zadań Samorządu Studentów WA. Niski udział (Uczelnia pracuje nad poprawą efektywności) studentów w ankietyzacji (WA na PP nie jest tu wyjątkiem), czyni jednak to narzędzie mało miarodajnym.

Istotnym elementem procesu kształcenia są także konsultacje które obowiązują wszystkich pracowników dydaktycznych na WA PP.

W ramach wizytacji dokonano przeglądu wybranych prac etapowych wybranych losowo do oceny. Znalazły się pośród nich projekty, prezentacje seminaryjne, sprawdziany, kolokwia zaliczeniowe, egzaminy. Ich szczegółową ocenę zamieszczono w zał. 3. W ocenie ekspertów ZO, tematy prac etapowych obejmują zagadnienia zawarte w kartach odpowiednich przedmiotów, a stopień trudności i poziom merytoryczny oraz sposób i formalny poziom nie budzą zasadniczych zastrzeżeń. Wszystkie przejrzone prace, w przypadku obniżonej oceny,

zawierały uwagi prowadzących, uzasadniające ocenę. W jednostce stosowane są właściwe metody oceny osiąganych efektów kształcenia obejmujące także przygotowanie do prowadzenia badań naukowych oraz udział w prowadzeniu badań. W końcowym etapie procesu kształcenia, na obu jego stopniach, weryfikacja efektów kształcenia dokonywana jest poprzez realizację projektu dyplomowego. Wymagania dotyczące poziomu oraz zakresu pracy dyplomowych wykonywanych na WA PP są szczegółowo opisane w opracowaniu „Prace dyplomowe. Przewodnik metodyczny dla osób przygotowujących pracę dyplomową lub inżynierską” (e-skrypt). Warunkiem dopuszczenia do egzaminu dyplomowego jest uzyskanie punktów kredytowych przewidzianych w planie studiów oraz zaliczenie wszystkich wymaganych praktyk, a następnie złożenie pracy dyplomowej z pozytywną opinią opiekuna pracy i uzyskanie pozytywnej opinii recenzenta. Metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia dla pracy dyplomowej opisane są w Regulaminie Studiów PP uchwalonego przez Senat PP (Uchwała Nr 142/2012–2016 z dnia 25 marca 2015 r.) oraz w dokumencie WA – Procedury dyplomowania dla studiów I i II st), które obejmują: prezentację i obronę pracy dyplomowej, w trakcie której dyplomant przedstawia projekt, własne osiągnięcia (także portfolio będące dowodem postępów osiągania kierunkowych efektów kształcenia) a następnie odpowiada na pytania zawarte w recenzji pracy i sformułowane przez członków komisji egzaminacyjnej. Skład komisji egzaminacyjnej wyznacza dziekan. W jej skład wchodzi co najmniej 3 osoby, w tym Przewodniczący Komisji Egzaminu Dyplomowego oraz opiekun i recenzent pracy dyplomowej.

Podczas drugiej części egzaminu dyplomant odpowiada na trzy wylosowane pytania z zakresu kształcenia na kierunku „architektura” z list wybranych przez członków komisji. Listy tematów zatwierdza Dziekan po zaakceptowaniu ich przez Radę Wydziału; dotyczy to także tematów prac dyplomowych).

Prace dyplomowe wykonywane na WAPP nie są poddawane weryfikacji programem antyplagiatowym, pomimo iż w Regulaminie studiów zapisano: § 41 pkt.7. „Przed egzaminem dyplomowym pisemna praca dyplomowa jest sprawdzana z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego współpracującego z ogólnopolskim repozytorium pisemnych prac dyplomowych.” Wynika z tego, że na Wydziale nie są realizowane zapisy Regulaminu studiów. Pytania zadawane na egzaminie dyplomowym dotyczą wiedzy z zakresu przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych. Na podstawie ogólnego przeglądu projektów dyplomowych ZO stwierdza że ich tematyka i zakres wskazują często na prawidłowe zróżnicowanie tematyczne prac I i II stopnia.

Szczegółowa analiza wybranych prac dyplomowych przedstawiona została w zał. 3. W większości przypadków przedmiot pracy odpowiada kryteriom dotyczącym prac dyplomowych zarówno inżynierskich, jak i magisterskich na kierunku architektura, a część teoretyczna odpowiednio uzasadnia i charakteryzuje część graficzną pracy dyplomowej.

Wśród analizowanych znalazły się zarówno prace I i II st. ocenione od 3,5 do 5,5.

Dokumentacja prac dyplomowych prowadzona jest w zasadzie prawidłowo (protokół Komisji egzaminacyjnej, opinia recenzenta). Zauważono jednak, występujące dość często zbyt lakoniczne (jednozdaniowe) opinie o pracy, wyrażone zarówno przez opiekuna jak i recenzenta. Pytania zadawane na egzaminie dyplomowym dotyczą wiedzy z zakresu przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych.

Ostateczny wynik studiów ustala komisja egzaminu dyplomowego (§47, ust. 5 Regulaminu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia uchwalonym przez Senat Akademicki Politechniki Poznańskiej), obliczając z zaokrągleniem do dwóch miejsc po przecinku na podstawie sumy:

1. 0,6 średniej ważonej ocen z przebiegu studiów.
2. 0,2 oceny pracy dyplomowej.
3. 0,2 oceny z egzaminu dyplomowego.

Politechnika Poznańska prowadzi badania dotyczące opinii pracodawców o absolwentach Uczelni. Korzystając z danych uzyskanych z WUP prowadzi się monitoring i ocenę porównawczą liczby absolwentów bezrobotnych (na podstawie zestawień danych z okresu 2006-2017). Jednocześnie Wydział generuje raporty o „Ekonomicznych losach absolwentów” na podstawie informacji o sytuacji absolwentów na rynku pracy, której źródłem są rejestry Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Na podstawie przesłanych informacji o losach badanych absolwentów (na podstawie danych z WUP) należy stwierdzić, iż w okresie od 2006–2016r odsetek bezrobotnych w pierwszym roku po uzyskaniu dyplomu jest w zasadzie stały i utrzymuje się na niskim poziomie. Wynosi ok. 4–6 bezrobotnych absolwentów w latach 2006–2011 oraz 9–17 w latach 2012–2016 przy czym należy zauważyć, że w latach 2006-2016 wzrosła ogólna liczba absolwentów na kierunku Architektura (z liczby 197 do 412 na obu stopniach studiów).

Ponadto, na Wydziale przeprowadza się cykliczne (coroczne) badania pośród dyplomantów po ukończeniu studiów magisterskich, których forma przygotowana jest w taki sposób, by umożliwić ocenę programu kształcenia, ocenę realizacji wybranych efektów kształcenia, ocenę warunków studiowania. Badanie ankietowe zawiera również pytania otwarte dotyczące: np. oceny przydatności wybranych przedmiotów z punktu widzenia przyszłej pracy zawodowej czy uwag i sugestii, mogących wpłynąć i poprawić jakość kształcenia na Wydziale. Na podstawie badania absolwentów w roku akad. 2015/16 oceniono m.in. iż zdecydowana większość absolwentów tj. 84% jest zadowolona z dokonanego wyboru kierunku studiów (tj. „tak” oraz „zdecydowanie tak”), ponadto 52% absolwentów ocenia program kształcenia jako spełniający ich oczekiwania a kolejne 37% bez zastrzeżeń. Ponadto, 48% absolwentów oceniło, że program w pełni pozwolił na nabycie podstawowych umiejętności praktycznych niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej, a kolejne 38% nie miało zastrzeżeń do tego aspektu. Szczegółowe analizy i wyniki dostępne są w Raporcie „Wyniki Ankiety przeprowadzonej pośród dyplomantów magisterskich roku akademickiego 2015/16 po ukończeniu studiów”.

2.3.

Oferta rekrutacyjna adresowana jest przede wszystkim do absolwentów szkół średnich Wielkopolski i okolicznych regionów. Zasady i warunki przyjęcia na studia określa uchwała Senatu PP, obejmująca także limit ustalony na podstawie rekomendacji Wydziału. Zasady rekrutacji są przejrzyste, dostępne na stronie internetowej Uczelni. Kandydat na studia I st. na kierunku „architektura” musi legitymować się świadectwem maturalnym (lub innym zagranicznym równoważnym dokumentem). Cudzoziemcy mogą być przyjęci na zasadach obowiązujących obywateli polskich lub na podstawie decyzji Rektora. W postępowaniu kwalifikacyjnym na kierunek architektura” brane są pod uwagę wyniki maturalne oraz

sprawdzian uzdolnień plastycznych. Egzamin z rysunku składa się z dwóch sesji, przy czym jedna poświęcona jest rysunkowi z natury, a druga rysunkowi z wyobraźni. Sprawdzian ten trwa łącznie 8 godzin. Maksymalna liczba punktów wynosi 500 pkt. Warunkiem dalszej klasyfikacji kandydata jest uzyskanie co najmniej 120 pkt.

Podstawą przyjęcia na studia II st. jest przedłożenie przez kandydata dyplomu ukończenia studiów I st. lub jednolitych studiów magisterskich oraz wynik postępowania kwalifikacyjnego. Podejście takie pozwala dobrać właściwych kandydatów na studia. Warunkiem postępowania kwalifikacyjnego (prowadzonego w j. polskim lub angielskim) jest dostarczenie zaświadczenia o średniej ocen z całego przebiegu studiów I st., pracy dyplomowej inżynierskiej oraz portfolio. Stworzony jest dodatkowy limit 2% miejsc dla osób niepełnosprawnych przyjmowanych wg identycznych kryteriów rekrutacyjnych.

W latach 2012–2017 odnotowana 112 rezygnacji ze studiów, w większości przypadków, rezygnacja następowała przed immatrykulacją. W latach 2012–2017 dokonano 507 skreśleń z listy studentów (wykaz zmian w stanie studentów w okresie od 28.09.2012 do 17.07.2017).

Skala rezygnacji przyjętych na studia przed immatrykulacją może świadczyć o wyborze przez kandydatów innych wydziałów Architektury. Stosunkowo duży odsiew studentów w liczbie około 100 studentów rocznie powinien być przedmiotem analizy i identyfikacji jego przyczyn.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Plan i program studiów opracowany dla studentów kierunku architektura na Wydziale Architektury pod względem formalno-prawnym został przygotowany zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów weterynarii i architektury (Dz.U. 2011 nr 207 poz. 1233) oraz z wytycznymi Krajowych Ram Kwalifikacji i oparty na efektach kształcenia (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego zał.9 (Dz. U. Nr 253, poz. 1520), z wyjątkiem obowiązującej 30 % wybieralności modułów zajęć. Zarówno czas trwania studiów jak i ogólna liczba punktów ECTS jaką musi osiągnąć student są zgodne z wymogami i powinny umożliwić osiągnięcie efektów kształcenia wymaganych dla kierunku „architektura” oraz uzyskanie kwalifikacji inżynierskich i magisterskich pod warunkiem, że Wydział dokona stosownych zmian przedstawionych w „Zaleceniach”.

Pozytywnie należy ocenić zarówno program oraz obowiązujący system kontroli i zaliczania, który zapewnia realizację założonych efektów kształcenia.

Jednostka monitoruje kariery absolwentów na rynku pracy. Wyniki raportu dopiero będą brane pod uwagę przy weryfikacji planów i programów studiów.

Jako słabe strony ocenianego programu i planu studiów należy wskazać:

- karty przedmiotów, które wymagają poprawy w zakresie prawidłowego naliczania punktów ECTS, treści programowych i efektów kształcenia,
- powtarzanie treści programowych z I stopnia na II stopniu studiów lub tylko kosmetyczne ich różnicowanie,
- brak wymaganej wybieralności na I i II stopniu studiów,
- błędne przypisywanie efektów kształcenia nieadekwatnym formom zajęć,

- brak wyodrębnienia seminarium jako formy zajęć, które w praktyce akademickiej mają ugruntowaną rolę, Są one kluczowe w procesie przygotowania do badań naukowych, integralnego elementu programu studiów, zwłaszcza II st,
- brak praktyki budowlanej, oraz brak praktyki projektowej (biurowej) na I stopniu studiów
- w pracach dyplomowych stwierdzone przypadki zawyżania oceny w stosunku do zakresu jak i nakładu pracy dyplomanta,
- w wielu pracach dyplomowych opiekunem i recenzentem pracy są osoby ze stopniem doktora, co jest niezgodne z Regulaminem Studiów, który mówi: §42 pkt 7: „Pracę dyplomową przyjmuje kierujący pracą. Praca podlega ocenie przez promotora i przynajmniej jednego recenzenta. Wobec recenzentów stosuje się odpowiednio postanowienia ust. 1 i 2. W przypadku prac magisterskich, gdy promotorem jest doktor lub magister, recenzentem musi być profesor lub doktor habilitowany”.

Dobre praktyki

- prowadzący korzystają z nowoczesnych metod dydaktycznych (e-learning z wykorzystaniem platformy internetowej).

Zalecenia

- należy dokonać korekty kart opisów modułów zajęć pod kątem przypisanych im punktów ECTS (w szczególności w zakresie godzin konsultacji) oraz pracy własnej studenta,
- uporządkowanie przypisania zajęć różnym formom i zwrócenie uwagi (poprzez wyodrębnienie) na rangę zajęć seminaryjnych, które w kartach przedmiotów zostały potraktowane jako ekwiwalentne dla projektowych. Zajęcia o takiej formule odgrywają bowiem bardzo ważną rolę w procesie kształcenia na kierunku „architektura”,
- weryfikacje kart opisów modułów poprzez sprawdzenie stopnia zróżnicowania treści programowych na I i II stopniu studiów,
- należy dokonać korekty programów studiów pod kątem spełnienia kryterium 30% wybieralności modułów zajęć,
- w ramach praktyki zawodowej zapewniać realizację praktyki budowlanej i biurowej na I st., (w standardach wymagane są praktyki zawodowe na I st.; w przypadku studentów architektury powinny to być przede wszystkim: praktyka budowlana i biurowa/projektowa),
- należy respektować Regulamin Studiów w zakresie wyznaczania recenzentów prac dyplomowych,
- należy wdrożyć wykorzystanie systemu antyplagiatowego weryfikujące rzetelność wykonywania prac dyplomowych inżynierskich i magisterskich,
- postuluje się – ze względu na odmienny status prac oraz ich różny poziom trudności - zróżnicowanie formularzy opinii dotyczących prac inżynierskich i magisterskich,
- w przypadku prac magisterskich proponuje się sformułować kryteria oceny bardziej adekwatne do statusu naukowego (analitycznego + projektowego) pracy kładąc większy nacisk na aspekty metodologiczne pracy oraz na charakter problemowy pracy.

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia.

3.2. Publiczny dostęp do informacji.

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1.

Zgodnie z *Uchwałą Senatu Nr 93 z dn. 30.05.2007 r. (z późn. zm.)* w sprawie wprowadzenia Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia: „monitorowanie standardów kształcenia oraz wytycznych Senatu polega m.in. na systematycznej analizie i ocenie na danym kierunku studiów zgodności programów studiów i treści przedmiotów oferowanych w Uczelni ze standardami kształcenia i wytycznymi Senatu; informacje (pełne i aktualne) o ofercie dydaktycznej Uczelni, jakości kształcenia i poziomie wykształcenia absolwentów, powinny być powszechnie dostępne dla wszystkich zainteresowanych, a w szczególności dla potencjalnych kandydatów na studia, studentów i doktorantów, pracodawców i władz różnych szczebli, nauczycieli akademickich i całego środowiska naukowego w wersji pisemnej (informatory, katalogi, ulotki, plakaty, wydawnictwa dydaktyczne, itp.) i elektronicznej (witryny internetowe)”.

Na Wydziale Architektury Politechniki Poznańskiej (WA) w dn. 27.09.2016 r. powołano: Wydziałowy Zespół ds. Jakości Kształcenia (WZJK) oraz 7 Podkomisji: ds. Promocji i kontaktów zewnętrznych, ds. Informatyzacji, ds. Kontaktów Międzynarodowych, ds. Studiów w j. ang., ds. Hospitacji i Ankietyzacji, ds. Etyki, ds. USOK. W dn. 17.10.2016 r. na posiedzeniu Kolegium Dziekańskiego zdecydowano o poszerzeniu składu WZJK o: członka Wielkopolskiej Okręgowej Izby Architektów (WOIA), przedstawiciela Stowarzyszenia Architektów Polskich (SARP), sześciu studentów oraz pracownika administracyjnego.

Działania WSZJK na WA (*Uchwała RW Nr 3/2012/2013 z dn. 26.02.2013 r.*) polegają na powtarzającym się cyklicznie procesie monitorowania, analizowania i doskonalenia procesu podstawowego (procesu kształcenia) oraz procesu wspomagającego (zapewnienie jakości kadry dydaktycznej, działalności naukowo-badawczej, infrastruktury technicznej, systemów informacyjnych). Poszczególne cykle składają się z pięciu etapów:

1. Program (opis efektów kształcenia, program studiów, karty opisu przedmiotów).
2. Realizacja programu kształcenia (monitorowany przez hospitację zajęć dydaktycznych, ocenę zajęć dydaktycznych dokonywaną przez studentów (ankietyzacja), ankietę końcową na I i II st. studiów dot. opinii studentów o programie zakończonego poziomu kształcenia, opinię studentów nt. punktacji ECTS, okresową ocenę nauczycieli akademickich, udział studentów w badaniach naukowych i w wymianie międzynarodowej, sukcesy studentów w konkursach, przebieg praktyk zawodowych).
3. Ocena i analiza realizowanego programu kształcenia (ocena stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia, opinie i sugestie nauczycieli akademickich dot. kształcenia, opinie i sugestie interesariuszy zewnętrznych dot. efektów kształcenia, sukcesy absolwentów na rynku pracy, śledzenie losów absolwentów, porównywanie programów z podobnymi kierunkami w kraju i za granicą, ocena efektywności systemu informacyjnego i promocji

wydziału, monitorowanie i dokumentowanie wyników pracy studentów w elektronicznym systemie protokołów egzaminów i zaliczeń – eProto, efektywne monitorowanie przez prowadzących zajęcia zaliczeń cząstkowych – platforma e-Learning Moodle, weryfikacja poziomu prac dyplomowych poprzez zbiorową wystawę plansz INTRO, dającą możliwość jednoczesnego porównania prac studentów i wyższy poziom obiektywizacji procesu ich oceniania).

4. Wnioski i propozycje zmian (wnioski dot.: korekty zakładanych efektów kształcenia i programu studiów, jakości kształcenia, jakości kadry dydaktycznej, potrzeb infrastruktury technicznej - bazy materialnej, administracyjnej studentów).

5. Ewaluacja oczekiwanych efektów kształcenia i procesu kształcenia (korekta doskonaląca efekty kształcenia, programy studiów, korekta procedur procesu kształcenia (podstawowego) procesu wspomagającego, przedstawienie propozycji zmian Dziekanowi i Samorządowi Studenckiemu, przyjęcie zmian przez Radę Wydziału (RW), przedstawienie wprowadzonych zmian Rektorowi i Senackiej Komisji ds. Jakości Kształcenia (SKJK), ewentualne propozycje korekty zatrudnienia).

Program kształcenia jest analizowany na wszystkich etapach w zakresie jego zgodności z PRK (poprawność merytoryczna oraz adekwatność konstrukcji), optymalności oraz możliwości osiągnięcia przez absolwentów wszystkich z zakładanych celów i efektów kształcenia (możliwość realizacji programu przez kadrę dydaktyczną, możliwość realizacji programu przez studentów oraz skuteczność funkcjonowania poszczególnych modułów kształcenia – przez czynny udział interesariuszy wewnętrznych, weryfikacja umiejętności absolwentów na rynku pracy z czynnym udziałem interesariuszy zewnętrznych). Wdrażane są procedury dobrej praktyki procesu dydaktycznego (przygotowane przez Podkomisję ds. Etyki) i stosowane ujednolicone procedury prezentowania studentom oczekiwanych efektów kształcenia oraz oceny efektów kształcenia.

WZJK (współpracując z ww. podkomisjami wydziałowymi) zajmuje się w szczególności: wdrożeniem opracowanych procedur, monitorowaniem procesów realizacji programów kształcenia, inicjowaniem i analizowaniem ankiet studenckich, pracowniczych, interesariuszy zewnętrznych, hospitacji, ocen okresowych pracowników, monitorowaniem losów absolwentów, przygotowaniem propozycji zmian doskonalących w programie i procesie dydaktycznym, a następnie przedstawieniu ich Dziekanowi i RW, wdrażaniem udoskonalonych programów kształcenia, koordynowaniem i nadzorowaniem systemu informacyjnego i promocyjnego Wydziału.

Interesariusze wewnętrzni biorą udział w pracach systemu WSZJK. Przedstawiciele samorządu studenckiego posiadają swoich przedstawicieli w Wydziałowej Komisji ds. Kształcenia. W posiedzeniach komisji bierze udział dwóch studentów. Studenci nie włączają się w aktywną działalność komisji. Na podstawie rozmowy z przedstawicielami Samorządu Studenckiego ustalono, iż ich brak aktywności w Wydziałowej Komisji ds. Kształcenia wynika bezpośrednio z dotychczasowego braku przedstawiciela w tym gremium. Na przestrzeni ostatnich kilku miesięcy Władze Wydziału podjęły decyzję o włączeniu studentów w pracę tej komisji co powoduje, iż w obecnej chwili studenci wdrażają się w obowiązki i zadania tego organu. Wydziałowy samorząd studencki aktywnie włącza się w proces

ankietyzacji nauczycieli akademickich i prowadzenia zajęć poprzez szeroko zakrojone akcje promocyjne, które są realizowane bezpośrednio w budynku Wydziału, podczas zajęć jak i za pośrednictwem mediów społecznościowych.

3.2.

Podstawowe informacje dla interesariuszy zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych są dostępne na stronie internetowej WA (<http://architektura.put.poznan.pl/n/>), gdzie stworzono wygodne zakładki, tj.: Strefa Studenta, Strefa Kandydata, Strefa Pracownika, Info for English students, Sukcesy studentów, Moodle czy Aktualności (*np. Jak uzyskać uprawnienia budowlane do projektowania w specjalności architektonicznej? Na pytania odpowiada prezes WOIA*). Informacje dot. rekrutacji znajdują się na stronie internetowej Uczelni (<https://www.put.poznan.pl/pl/rekrutacja>) oraz są widoczne dla każdego kandydata po zalogowaniu się do systemu rejestracji elektronicznej „Ksantypa” obsługującego proces rekrutacji w PP.

W uczelni wprowadzono nowe systemowe rozwiązania internetowe, o dużej dostępności (również z urządzeń mobilnych) wspierające sprawny przepływ informacji: eStudent (wgląd studenta we własne dane), eDziekanat (wspomaga pracę dziekanatu w zakresie, którego nie obejmuje Sokrates), eAnkieta (dot. zajęć i prowadzących), RADon (pozwala na automatyzację raportowania informacji o studentach do systemu POLon), Ksantypa/Myrto (systemy rekrutacyjne), eDyplom, eAlbum (wspomagają np. pracę Działu Kształcenia i Spraw Studenckich), eLogin/eKonto, eZasoby, ePoczta, Kayako, eduroam (ułatwiają pracę Działu Obsługi i Eksploatacji), SELS (pozwalają na wydanie Elektronicznej Legitymacji Studenckiej). Dodatkowo w opracowaniu znajduje się system nawigacji wewnątrzbudynkowej. Na stronie internetowej Wydziału i w informatycznym systemie Uczelni znajdują się informacje na temat procesu kształcenia w tym, plany studiów, opisy kierunków, sylabusy, zasady i procedury dyplomowania oraz zasady rekrutacji. Z informacji uzyskanych od studentów podczas spotkania z ZO PKA nauczyciele akademicy prezentują sylabusy na pierwszych zajęciach w semestrze.

Na WA prowadzone są m.in. następujące badania: Ankieta WZJK oceny realizacji wybranych kierunkowych efektów kształcenia: dla nauczycieli akademickich, odpowiedzialnych za moduł kształcenia; dla nauczycieli prowadzących przedmiot, po ukończeniu modułu kształcenia; dla studentów, po ukończeniu modułu kształcenia (nieliczne uwagi sugerują: zbyt szybkie prowadzenie wykładu, co powoduje kłopoty z notowaniem materiału; konieczność organizacji zajęć terenowych na budowach, co pozwoliłoby na większe zrozumienie zagadnień podejmowanych przez architekta). Syntetyczne wyniki ankiet oceny nauczycieli akademickich są omawiane na posiedzeniu Wydziałowej Komisji ds. Kształcenia oraz Rady Wydziału. Dodatkowo szczegółowe wyniki ankiet przesyłane są do poszczególnych kierowników jednostek, gdzie w przypadku niesatysfakcjonujących ocen przeprowadzane są rozmowy z prowadzącymi. Studenci wizytowanego kierunku nie mają dostępu do syntetycznych wyników ankiet oceny nauczycieli akademickich i prowadzenia zajęć poprzez stronę internetową Wydziału

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

W Uczelni i Wydziale wdrożono System Zapewnienia Jakości Kształcenia. W skład gremiów kolegialnych wchodzi zarówno interesariusze wewnętrzni (SKJK, WZJK: np. studenci, pracownicy administracji), jak i zewnętrzni (WZJK np. przedstawiciele WOIA, SARP), którzy uczestniczą (choć nie zawsze czynnie), w ramach posiedzeń ww. ciał, w monitorowaniu, analizowaniu i doskonaleniu procesu kształcenia. Przykładowe zmiany wprowadzone na tej podstawie dot. treści programowych w ramach następujących modułów: „Podstawy projektowania architektonicznego 02”, „Budownictwo ogólne 3”, „Teoria i zasady projektowania obiektów mieszkaniowych” (01 i 02).

Wydział posiada procedury i narzędzia mające na celu zaangażowanie studentów w projektowanie i okresowe monitorowanie programów kształcenia. Studenci korzystają ze stworzonych im możliwości. Jako mocną stronę warto uwzględnić dostęp do kompletnych informacji na temat programu kształcenia.

Wymagania dotyczące poziomu oraz zakresu prac dyplomowych wykonywanych na Wydziale są szczegółowo opisane w opracowaniu pt. *„Prace dyplomowe. Przewodnik metodyczny dla osób przygotowujących pracę dyplomową inżynierską lub magisterską”*, które jest dostępne dla studentów na stronie internetowej oraz w formie e-skryptu na platformie e-Moodle.

Zdaniem ZO słabą stroną WSZJK jest fakt, że pomimo, iż w Uczelni i na Wydziale prowadzonych jest szereg ankiet (np. ocena nauczycieli akademickich, itd.), ale ogół studentów nie otrzymuje nawet ogólnych informacji zwrotnych nt. dalszych losów tych badań i wprowadzonych zmian, co zniechęca ich do dalszego uczestnictwa w tym procederze.

W uczelni funkcjonuje wiele systemowych rozwiązań internetowych wspierających sprawny przepływ informacji. Plany, programy studiów, sylabusy, efekty kształcenia są ogólnodostępne dla wszystkich chętnych, bez zalogowania. Wskazani zostali również opiekunowie roku wraz z kontaktem mailowym, choć uzupełnienia wymagają terminy konsultacji. Wiele zakładek na stronie www wymaga uaktualnienia, gdyż informacje pochodzą z 2016 r. (stan na dzień wizytacji).

Interesariusze wewnętrzni mają dostęp do kompleksowych i aktualnych informacji (z różnych źródeł), natomiast interesariusze zewnętrzni (m.in. pracodawcy) mają dostęp na stronie internetowej Wydziału do informacji ogólnych, natomiast na stronie głównej Uczelni stworzono specjalną zakładkę „dla biznesu” (<https://www.put.poznan.pl/pl/wspolpraca/dla-biznesu>; ekspertyzy i wiedza, obiekty i zasoby, badania i współpraca).

Podsumowując, według ZO obecnie funkcjonujący na Wydziale Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia w zakresie projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programu kształcenia oraz publicznego dostępu do informacji jest skuteczny, ale należałoby poprawić go w zakresie informowania studentów o dalszych losach wypełnianych przez nich ankiet i zmianach, jakie ich wyniki wnoszą do procesu kształcenia.

Dobre praktyki

opinia o pracy dziekanatu (uruchomiono 24.07.2014; trwa nadal; uwagi przekazywane są na bieżąco; <http://architektura.put.poznan.pl/n/wydzial/twoja-opinia/>) – jeśli chcesz wyrazić swoją opinię nt. pracy dziekanatu lub całego WA skorzystaj z poniższego formularza.

WAPP - ankieta dot. oczekiwań wobec strony internetowej / WAPP – your feedback on FA website (uruchomiono 12.02.2017; trwa nadal; zmiany w ramach otrzymanych uwag wprowadzane są na bieżąco. <https://moodle.put.poznan.pl/course/index.php?categoryid=35>) – dostępna na stronie internetowej WA; bada poczucie satysfakcji studentów oraz ich oczekiwania względem nowej strony internetowej

Zalecenia

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

4.1. Liczba, dorobek naukowy/artystyczny oraz kompetencje dydaktyczne kadry

4.2. Obsada zajęć dydaktycznych

4.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1.

Do minimum kadrowego na kierunku „architektura” Jednostka zgłosiła 23 nauczycieli akademickich, w tym 10 samodzielnych oraz 13 ze stopniem doktora.

Realizowany przez jednostkę kierunek przyporządkowany został w całości do obszaru *nauk technicznych*, dziedziny *nauk technicznych* i dyscypliny *architektura i urbanistyka*, co jednoznacznie określa oczekiwane kompetencje nauczycieli akademickich, możliwych do zaliczenia do minimum kadrowego.

Wszyscy nauczyciele akademicy zgłoszeni do minimum reprezentują ww. obszar *nauk technicznych*, dziedzinę *nauk technicznych*, dyscyplinę *architektura i urbanistyka*. Z tego powodu, a także na podstawie *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz. U. z dnia 30 września 2016 r., poz. 1596)*, określającego szczegółowe zasady kwalifikacji do tego minimum, zaliczono wszystkich zgłoszonych przez Jednostkę nauczycieli tj. 10 samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 13 nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora. Spełniają oni wymagania dotyczące minimalnej liczby i kwalifikacji nauczycieli akademickich zaliczanych do tego minimum.

Liczba studentów na kierunku *Architektura* wynosi w Jednostce: 476 - dla studiów I stopnia oraz 399 - dla studiów II stopnia.

Proporcja liczby nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego do liczby studentów, w przypadku studiów I stopnia wynosi: 23 nauczycieli na 476 studentów, tj. 1:20,7. Proporcja liczby nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego do liczby studentów przypadku studiów II stopnia wynosi: 22 nauczycieli na 399 studentów, tj. 1:17,3. Warunki określone w ww. *Rozporządzeniu* spełnione są z dużym nadstatkiem.

Wszyscy nauczyciele akademicy zgłoszeni do minimum, w dużym, a niekiedy bardzo dużym stopniu aktywności i jej bogatych efektów (w szczególności dotyczy to profesora tytularnego i niektórych doktorów habilitowanych) realizują poważne badania naukowe w Jednostce. Ich wyniki, stanowią podstawę do zakwalifikowania ich dorobku naukowego i projektowego w dyscyplinie *Architektury i urbanistyki*, jako zasługującego na wyróżnienie. Są one bardzo

aktualne, nowatorskie, idące za potrzebami postępu cywilizacyjnego, w szczególności technologicznego.

Znaczna część nauczycieli posiada uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej oraz bogate doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, co w przypadku kształcenia na kierunku *Architektura* jest bardzo istotne. Działalność ta jest z powodzeniem łączona z działalnością naukową, stanowiąc właściwą kanwę do rozwoju twórczego - naukowego i artystycznego - kadry akademickiej na wydziałach architektury. Może służyć za wzór.

4.2.

Na wydziale zatrudnionych jest w sumie: 4 profesorów, 16 doktorów habilitowanych, 25 doktorów oraz 11 magistrów. Pracownicy samodzielni nauki stanowią więc ponad 35% kadry akademickiej. To bardzo dobry wynik, rokujący uzyskanie przez Wydział pełnej samodzielności akademickiej.

Do obsługi dydaktycznej kierunku w Jednostce zapewniono bardzo dobry dobór kadry, wsparty skutecznością zarządzania potencjałem oraz zapewnieniem właściwej organizacji procesu dydaktycznego. Wysokie kwalifikacje większości kadry charakteryzuje duży dorobek naukowy, dydaktyczny i projektowy, umożliwiając w pełni realizację programu kształcenia.

Struktura kwalifikacji kadry jest w pełni właściwa i spójna z prowadzonymi zajęciami dydaktycznymi. Dorobek naukowy i projektowy tej kadry, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych i pracy zawodowej oraz nabyte kompetencje dydaktyczne, są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W pełni potwierdzają to osiągnięcia i opisy kwalifikacji wykazane w dokumentach, a także wyniki przeprowadzonych przez zespół wizytujący hospitacji oraz oceny prac kursowych i dyplomowych.

Hospitacje zajęć nasunęły ZO następujące szczegółowe spostrzeżenia:

- potwierdziły dobre przygotowanie nauczycieli akademickich do prowadzenia zajęć,
- potwierdziły prawidłową obsadę zajęć,
- tematyka zajęć była zgodna z sylabusami przedmiotów,
- stosowane były dobre pomoce dydaktyczne,
- zajęcia odbywały się w czasie w warunkach właściwych do ich specyfiki.

Właściwy dobór kryteriów kompetencyjnych nauczycieli takich jak: wykształcenie, kwalifikacje naukowe i zawodowe, dorobek naukowo-badawczy i dydaktyczny oraz dorobek projektowy i artystyczny, stanowi podstawę obsady zajęć. Kompetencyjny sposób doboru tej obsady daje możliwość prowadzenia zajęć dydaktycznych również przez osoby niebędące pracownikami naukowo-dydaktycznym Wydziału. Umożliwia też prowadzenie dyplomów przez opiekunów zewnętrznych, co w przypadku architektury jest produktywnym czynnikiem w wymianie doświadczeń pomiędzy środowiskiem akademickim i zawodowym architektów oraz zapewnia wczesny kontakt studentów z praktyką zawodową.

Otwartość polityki kadrowej w tym zakresie pozwala zarówno na realizację praktyki projektowej podczas studiów (co w przypadku kierunku architektury jest kluczowe), jak też na włączanie studentów w prowadzenie badań w ramach realizowanych modułów zajęć oraz pracy kół naukowych (co ujęto w tabeli nr 4).

Należy podkreślić, że kwalifikacje naukowe kadry dydaktycznej mają w większości integralny związek z praktycznymi formami aktywności zawodowej, architektonicznej

realizowanej poprzez: projektowanie architektoniczne, projektowanie urbanistyczne, planowanie przestrzenne, projektowanie konserwatorskie. Znacząca część kadry ma uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej (prawie 50%), co powinno być jednym z podstawowych wymagań kwalifikujących do prowadzenia zajęć praktycznych na kierunku *Architektury*, a zwłaszcza przy realizacji prac dyplomowych o statusie projektowym. Wśród grona dydaktyków Wydziału są uznani twórcy. Gwarantują oni swoim autorytetem wysoki poziom nauczania na przedmiotach o charakterze praktycznym, które zgodnie z wymaganiami standardów kształcenia na tym kierunku powinny stanowić co najmniej 50% zajęć określonych w programach nauczania. Umiejętne godzenie działalności projektowej z wdrożeniami wyników prowadzonych badań naukowych jest silną stroną Wydziału w ocenie jego oferty edukacyjnej, zwłaszcza, gdy ich wyniki są implementowane wprost do procesu dydaktycznego. O wysokich kwalifikacjach kadry naukowej Wydziału świadczy też jej udział we władzach zagranicznych lub międzynarodowych towarzystw, organizacji i instytucji naukowych lub artystycznych oraz w zespołach eksperckich powoływanych przez instytucje państwowe m.in. w Centralnej Komisji ds. Tytułów i Stopni Naukowych, Izbie Architektów RP, Stowarzyszeniu Architektów Polskich SARP, KAiU PAN i in. W latach 2013-2016 pracownicy WA byli członkami 112 zespołów eksperckich. To pokaźna liczba.

O kompetencjach kadry stanowi również jej przygotowanie do kształcenia w językach obcych. Na kierunku *Architektura* prowadzone jest ono na obu stopniach studiów, zarówno w języku polskim, jak i angielskim. Kadra jest również dobrze przygotowana do prowadzenia kształcenia na odległość, z wykorzystaniem innowacyjnych metod kształcenia. Na Wydziale tworzono bazę materiałów dydaktycznych (e-skrypty) na platformie e-Moodle dla wszystkich prowadzonych na kierunku modułów zajęć, a w ramach zwiększenia kompetencji kadry w zakresie e-learning-u prowadzone są systematyczne szkolenia kadry, przez powołanego do tego celu menedżera LMS Modle.

Choć specyfika kierunku i jego status praktyczny, oparty głównie w realizacji zajęć projektowych na konsultacjach bezpośrednich opartych na formule „mistrz-uczeń”, poważnie ogranicza sposób realizacji przedmiotów kierunkowych z wykorzystaniem metod kształcenia na odległość, to w przypadku przedmiotów o treściach podstawowych, a także w konsultacjach, zwłaszcza dyplomowych – ich wykorzystanie może być produktywnie.

4.3.

Zatrudnienie pracowników na Politechnice Poznańskiej odbywa się zgodnie z *Uchwałą nr 16/2016-2020 Senatu Akademickiego Politechniki Poznańskiej z dnia 30 listopada 2016r.* Określono w niej m.in. procedurę, ogólne warunki i zasady dotyczące zatrudniania, stawiane wymagania formalne i merytoryczne etc. Pracownicy zatrudniani są na podstawie procedury konkursowej, a kandydatów ocenia komisja wydziałowa, której decyzję zatwierdza Rada Wydziału.

Analiza dostępnych ZO dokumentów daje podstawę do stwierdzenia, że Jednostka ma zdefiniowaną politykę kadrową, która umożliwia właściwy dobór kadry. Motywuje nauczycieli do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych. Stanowi o tym znaczący przyrost w ostatnich latach samodzielnych pracowników nauki. W okresie 2013-2016 aż 6 pracowników uzyskało stopień naukowy doktora habilitowanego, a 6 pracowników stopień naukowy doktora. Kadra naukowo-dydaktyczna jest stabilna i istnieje

w niej silna potencja rozwojowa, szczególnie w sferze kwalifikacji habilitacyjnej. Daje to też podstawy do wystąpienia z wnioskami o tytuły profesorskie, a w dalszej perspektywie także o uzyskanie przez Jednostkę praw habilitowania.

Polityka kadrowa realizowana na Wydziale ma charakter motywacyjny. Zachęca do rozwoju naukowego poprzez m.in. wspieranie badań naukowych oraz implementacji ich wyników do praktyki projektowej, intensyfikację działalności publikacyjnej, wystąpień o granty zewnętrzne czy do udziału w konferencjach. Wydział wspiera i zachęca swoich pracowników do podnoszenia kwalifikacji naukowych i dydaktycznych oraz inicjowania procedur awansowych, zarówno poprzez udzielanie urlopów naukowych, jak i finansowanie podejmowanych przez nich badań.

Jednym z czynników motywujących nauczycieli do dbałości o jakość realizowanej dydaktyki i doskonalenie jej metod jest także okresowa ocena kadry dydaktycznej. Przeprowadzana jest ona zgodnie ze *Statutem Politechniki Poznańskiej* raz na cztery lata, a oceny dokonuje Komisja Wydziałowa, wg kryteriów i wzorów arkusza oceny. Ocena ta dokonuje się w wielu sferach działalności akademickiej, z zastosowaniem wielu kryteriów oceny. Uwzględnia się przy tym wyniki hospitacji kadry wg przyjętej Procedury Hospitacji oraz wyniki Internetowego Systemu Oceny Zajęć i Prowadzących Zajęcia e-Ankieta. Mogą być one pomocne, przy racjonalnej ich interpretacji, w procesie dokonywania oceny pracownika.

W Jednostce opracowywany jest corocznie plan hospitacji. Poddawani są nim wszyscy prowadzący zajęcia, nie rzadziej niż raz na 4 lata. Natomiast system Ankieta jest wspólny dla całej Uczelni. Opiera się na anonimowej ocenie zajęć dydaktycznych oraz prowadzących przez studentów. Formularz ankietowy jest modyfikowany, tak by uwzględniał specyfikę każdego z wydziałów oraz dynamikę zmienności metod kształcenia.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Nauczyciele akademicy wydziału prowadzą badania naukowe i posiadają wartościowe dorobki naukowe. Dowodzą tego posiadane przez wydział prawa doktoryzowania oraz wysoka kategoria naukowa - A. Stanowi o tym bogaty dorobek publikacyjny i projektowo-realizacyjny jej pracowników, duża ilość wystaw autorskich i zespołowych, organizacje i udziały w konferencjach naukowych, udziały w konkursach, a także działalność wydawnicza Jednostki. Wskazują na to w szczególności monografie oraz artykuły indeksowane w Web of Science. Potwierdzeniem są także uzyskiwane granty NCBR i NCN oraz liczne nagrody i wyróżnienia. Od wielu lat Wydział organizuje też lub współorganizuje konferencje naukowe. Prowadzone badania realizowane są głównie w dyscyplinie naukowej *Architektury i urbanistyki*, a więc w zakresie tej dyscypliny, do której w całości odnoszą się efekty kształcenia. Nauczyciele akademicy, w tym wskazani do minimum kadrowego, realizują zarówno indywidualne, jak i zespołowe prace badawcze. Kontynuują badania dotychczasowe i podejmuje wciąż nowe inicjatywy, zapewniające poszerzenie ich potencjału badawczego. Niejednokrotnie są to inicjatywy bardzo progresywne, nieraz wybitnie nowatorskie. Zaangażowanie pracowników w realizację badań naukowych jest często ściśle powiązany z ich aktywnością projektowo-twórczą, architektoniczną. To cenna wartość godna jednoznacznego poparcia.

Realizowane na Wydziale zadania badawcze obejmują szeroki zakres problematyki związanej z dyscypliną *Architektura i urbanistyka*. Są one związane z rozwojem różnych specjalności

naukowych i wielu problemów. Obejmują one aktualne aspekty projektowania i realizacji architektury, głównie w środowisku zurbanizowanym. W realizowanych i planowanych zadaniach badawczych, kładzie się duży nacisk na rozwój kadry naukowej i jej awansowanie. Działalność naukowo-badawcza pracowników Wydziału przekłada się też na prace o charakterze eksperckim.

Spośród zgłoszonych 23 osób zaproponowanych do minimum kadrowego wszystkie mają jednoznacznie określony, autorski dorobek w obszarze wiedzy, odpowiadający obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku w zakresie dyscypliny naukowej *Architektura i urbanistyka*, do której odnoszą się efekty kształcenia. W przypadku wielu osób jest to dorobek bardzo znaczący, a nawet wybitny (profesor i niektórzy doktorzy habilitowani). Duża liczba nauczycieli ma również zdobyte poza uczelnią doświadczenie zawodowe w zakresie architektury, osiągnięte w praktyce projektowej, co bezpośrednio wiąże się z nabywaniem umiejętności wskazanych w opisie efektów kształcenia.

Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum odpowiada w pełni wymogom określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku, spełniając wymagane kryterium z dużym naddatkiem.

W aspekcie rozwiązań systemowych rozwoju kadry polityka Wydziału jest dobrze ukształtowana. Umożliwia ona właściwy dobór kadry i motywuje nauczycieli do podnoszenia swoich kwalifikacji naukowych i praktycznych oraz rozwijania kompetencji dydaktycznych. O skuteczności polityki kadrowej stanowi znaczący przyrost w ostatnich latach liczby doktorów habilitowanych oraz doktorów.

Wysoką jakość osiągnięć potwierdzają liczne awanse naukowe, a także dobre proporcje liczby samodzielnych pracowników naukowych do ogólnej liczby pracowników naukowo-dydaktycznych jednostki wynoszący ponad 35%.

Ważną część dorobku Wydziału stanowi także działalność praktyczna, projektowa nauczycieli, realizowana poza Uczelnią, potwierdzająca swoją niekwestionowaną służebność wobec praktycznego statusu kierunku *Architektura* oraz celu, jakiemu ma służyć kształcenie na nim. Znaczący dorobek zawodowy, architektoniczny oraz naukowy pracowników Wydziału wskazuje na wysokie kwalifikacje kadry Wydziału.

Rezultaty prowadzonych w Jednostce badań naukowych i działalności projektowej są wykorzystywane w procesie kształcenia. Są one wykorzystywane także na etapie projektowania i doskonalenia programu kształcenia.

Dobre praktyki

Dużą część nauczycieli akademickich ma dobrze udokumentowaną działalność praktyczną, projektową, potwierdzającą ich duże, czasami wybitne, doświadczenie zawodowe i praktykę zdobytą poza uczelnią, stanowiącą podstawą także do prowadzenia badań naukowych (23 osoby mają uprawnienia budowlane w specjalności architektonicznej, co stanowi prawie połowę kadry akademickiej Wydziału).

Stan ten jest w pełni zgodny z wymaganiami stawianymi kształceniu o profilu ogólnoakademickim, dowodząc zarazem, że proces edukacji w przypadku architektury odwołuje się jednak do oczywistego i niekwestionowanego jej praktycznego statusu oraz do zasadniczego celu, jakiemu ma służyć kształcenie na tym kierunku studiów. Jest nim przede

wszystkim projektowanie. Studia mają przygotować absolwentów do podjęcia twórczej działalności zawodowej w zakresie projektowania i realizacji architektury oraz zdobycia uprawnień budowlanych w specjalności architektonicznej. Jest to zgodne też z powszechną praktyką edukacyjną obowiązującą w krajach europejskich, zawartych w obowiązujących dokumentach unijnych, w tym m.in. w Dyrektywie 2005/36/EC, które były podstawą przy formułowaniu standardów kształcenia dla kierunku *Architektura*.

Działalność projektowa, stanowiąca potwierdzenie praktycznego waloru działalności architekta i praktycznego nastawienia edukacji na kierunku architektura, znajduje opisowo-analityczne i ikonograficzne odzwierciedlenie swojej wartości poprzez bezpośrednie, werbalne ujęcie publikacyjne nauczycieli-praktyków.

Różnorodność i interdyscyplinarność prowadzonych badań naukowych i dorobku praktycznego pracowników jest w pełni wykorzystana w kształtowaniu zasady indywidualizacji oferty kształcenia i możliwości kształtowania jej różnych specjalności, stanowiąc o różnorodności oferty edukacyjnej jednostki. Powinna być podstawą to poszukiwania tożsamości Wydziału jako poznańskiej (wielkopolskiej) szkoły architektury.

Zalecenia

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Proces kształcenia na Wydziale od wielu lat związany jest ze specyfiką warunków gospodarczych regionu („Projektowanie Architektury Wiejskiej”, „Studium Zagospodarowania Gminy”. Coroczne zajęcia terenowe z urbanistyki (po II roku studiów I stopnia) prowadzone są w różnych małych miastach regionu. Podczas tych zajęć studenci wykonują projekty urbanistyczne w uprzednio zinwentaryzowanych przez siebie przestrzeniach tych miast. Lokalizacja dotyczy Poznania i innych miejscowości w Wielkopolsce.

Na Wydziale Architektury zorganizowano konkursy prac studenckich we współpracy z gminami i miastami. Tematy prac konkursowych dotyczyły rozwiązań architektonicznych i urbanistycznych problemów gmin i miast. Wydział współpracuje z podmiotami gospodarczymi oraz urzędami miast i gmin w zakresie badań i edukacji architektonicznej. Współpraca dotyczy także organizacji non profit oraz jednostek oświatowych (np. coroczna pomoc dla przedszkola w Wapnie), placówek służby zdrowia, instytucji kultury oraz kultu religijnego.

W ramach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym przeprowadzono wdrożenie innowacyjnej metody eksperckiej do diagnozy złożonych zjawisk środowiskowych w przestrzeni osiedleńczej opracowanej w Instytucie Architektury i Planowania Przestrzennego WAPP. Metoda pozwala na interaktywne powiązanie danych jakościowych z jednostkami przestrzennymi obrębów ewidencyjnych według krajowego rejestru podziału terytorialnego kraju (TETRYT), prowadzonego dla potrzeb GUS. Cechuje się wysoką wiernością w rozpoznawaniu badanych zjawisk wizualnych, funkcjonalnych, społecznych,

kulturowych i gospodarczych. Metodę zastosowano do wielokryterialnej analizy jakości przestrzeni Poznańskiego Obszaru Metropolitalnego.

Kontynuacja badań, prac rozwojowych i działalności organizacyjnej Zakładu Urbanistyki we współpracy z Urzędami Miast, Gmin i Powiatów regionu Wielkopolski, korporacjami i przedsiębiorstwami; w latach 2013-2016 realizowano projekty z lat ubiegłych przyczyniając się do rozwoju przestrzeni publicznej i lokalnych społeczności (np. Bulwary Nadwarciańskie w Koninie). Zorganizowano 51 konkursów, m.in.: w Skulsku, Obornikach, Szamotułach, Poznaniu, Wilczynie, Pleszewie, Koninie, Dobrzycy, Kramsku i Gnieźnie. Projekty konkursowe opublikowano w prasie lokalnej i prezentacjach internetowych. Konkursy urbanistyczne przyczyniły się do połączenia nauki, teorii i sztuki projektowania z działaniami promocyjno-wdrożeniowymi samorządów lokalnych. Zakład Urbanistyki i jego pracownicy otrzymali prestiżową nagrodę i Tytuł Honorowy "Zasłużony dla Powiatu Konińskiego 2016". Ponadto, podjęta w 2014 r. przez władze Poznania zmiana „Studium uwarunkowań i kierunków rozwoju przestrzennego” stała się przyczynkiem do implementacji działań pracowników Wydziału, w oparciu m.in. o badania i ustalenia naukowe. W zmienionym Studium uwzględniono autorską listę wybitnych obiektów Poznania listę wybitnych obiektów architektonicznych wskazanych do ochrony oraz wybór autorski z „Wstępnej listy zespołów i obiektów architektonicznych Poznania typowanych do ochrony jako dobra kultury z lat ok. 1900–1990”, przedstawionej jako wspólne opracowanie Stowarzyszenia Architektów Polskich z Miejskim Konserwatorem Zabytków oraz Politechniką Poznańską. Prace nad listą realizowane były w ramach projektu 01-39/13 DS. PB pt: „Ochrona architektonicznego i urbanistycznego dziedzictwa współczesności w kontekście społecznych, przestrzennych i ekonomicznych przemian w Polsce” – część I, i były kontynuacją ustaleń podjętych w autorskim zespole z Wydziału Architektury Politechniki Poznańskiej. Lista obiektów znalazła się w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania” uchwalonego uchwałą nr LXXII/1137/VI/2014 z 23 września 2014 r.

WA współpracuje ponadto z uczelniami Regionu (UAM, UAP) i zagranicznymi, w tym współpraca w ramach środkowoeuropejskiej sekcji EAAE – Stowarzyszenia Europejskich Uczelni Architektonicznych. Architekci, członkowie SARP mają możliwość przeglądu prac studenckich podczas prac jury corocznego konkursu dla studentów Wydziału Architektury PP i Wydziału Architektury i Wzornictwa UAP im. Władysława Czarneckiego. Ważnym aspektem w procesie kształcenia jest fakt, że kształcenie na WA odbywa się przez kadre posiadającą uprawnienia budowlane do projektowania w specjalności architektonicznej, którzy posiadają własne pracownie projektowe.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Powiązana z procesem kształcenia współpraca Wydziału Architektury Politechniki Poznańskiej z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma wielowątkowy charakter i jest realizowana na wielu płaszczyznach, z których najważniejsza wydaje się współpraca z jednostkami samorządowymi regionu. Jej efektem są opracowania, w których biorą udział pracownicy i studenci Wydziału wykorzystujący w nich swoje własne dokonania naukowe oraz doświadczenia wyniesione z pracy dydaktycznej oraz studiów. Ważnym elementem wpływu takiej współpracy na proces kształcenia jest także kształtowanie programów części

zajęć realizowanych na WA PP, w którym uwzględnione zostały zadania (zwłaszcza studialne i projektowe) dotyczący rozwiązywania bieżących problemów regionu.

Dobre praktyki

Zalecenia

Kryterium 6. Umieędzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Wydział prowadzi stałą, intensywną współpracę partnerską – dydaktyczną i naukową – z uczelniami w Niemczech, Danii, Włoszech, Portugalii, Belgii, Słowenii, Hiszpanii, na Łotwie i na Węgrzech (m.in. Università degli studi di Cagliari, Politecnico di Milano, School of Architecture University of Porto, Universitat Politècnica de Valencia, Universitat Politècnica de Catalunya-Barcelona Tech, The Academy of Architecture, Università della Svizzera Italiana, Universidad de las Palmas de Gran Canaria, Budapest University, Universidade Catolica Portuguesa).

Czynnikiem motywującym do umieędzynarodowienia procesu edukacyjnego na kierunku *Architektura* stała się zarówno współpraca międzynarodowa z ww. uczelniami partnerskimi, jak też wysoki i stale rosnący popyt wśród kandydatów z innych krajów na studia techniczne w języku angielskim. To zaowocowało powołaniem w roku akademickim 2011/2012 – studiów II stopnia, oraz w roku akademickim 2015/2016 – studiów I stopnia, z angielskim językiem wykładowym. Rozwinięciem tej oferty edukacyjnej stały się wspólne studia II stopnia, realizowane od semestru letniego 2018/2019 we współpracy z Brandenburg University of Technology Cottbus-Senftenberg.

W ramach internacjonalizacji procesów kształcenia na Wydziale prowadzone są również wykłady seminaryjne wykładowców zagranicznych, które są cennym uzupełnieniem oferty edukacyjnej prowadzonej w języku angielskim. W ostatnich latach Wydział gościł wykładowców z Politecnico di Milano, University of Kent, University of Porto, Università della Svizzera Italiana, Universitat Politècnica de Catalunya-Barcelona Tech, Liaoning Urban Rural Construction Planning Design Institute.

Wydział aktywnie uczestniczył i uczestniczy w programach międzynarodowej wymiany studentów Sokrates-Erasmus i Lifelong Learning Programme, a od 2004 roku programu: Erasmus+. Studenci studiów I stopnia mogą odbywać studia na uczelni partnerskiej – maksymalnie przez 2 semestry, a studenci studiów II stopnia – maksymalnie przez 1 semestr. Jednostka ma podpisane umowy bilateralne z 41 uczelniami partnerskimi w 15 krajach. W programie może brać udział 101 studentów I i II stopnia studiów na kierunku Architektura. To pokaźna liczba, stanowiąca o wysokim poziomie internacjonalizacji procesu edukacyjnego Wydziału, dająca mu zdecydowane pierwszeństwo (ok. 35% wszystkich wyjazdów studentów na studia zagraniczne) w realizacji programu Erasmus+ na Uczelni. Stanowi o tym także stały wzrost liczby studentów przyjeżdżających na Wydział z uczelni partnerskich.

Istotnym wskaźnikiem tego poziomu, ważnym ze względu na praktyczny status studiów architektonicznych i pierwszeństwo eksperymentalnej praktyki inżynierskiej w procesie edukacyjnym architektów, jest również uczestnictwo w programie Erasmus+ Internship, który pozwala na odbycie dwumiesięcznego stażu w zagranicznych pracowniach

architektonicznych. To również bardzo ważne gdyż otwiera studenta na dorobek i wrażliwość artystyczną innych kultur!

W ramach programu Erasmus+ w latach 2013-2016 zostało zrealizowanych przez pracowników Wydziału 16 wyjazdów dydaktycznych i szkoleniowych. Ujawnia to również dobry wskaźnik mobilności kadry i jej otwartości na różne środowiska kulturowe i narodowe. Na pewno odbyło się to z pożytkiem dla studentów, zarówno zagranicznych, jak i miejscowych.

Za czynnik istotny w budowaniu międzynarodowej oferty edukacyjnej Jednostki uznano również wspólne projekty dydaktyczne i naukowe, seminaria, praktyki, obozy i warsztaty realizowane z partnerskimi uczelniami m.in. z Belgradu, Podgoricy, Mediolanu, Shenyang. Efektem tych projektów jest zarówno edukacja studentów, jak i wymiana kadry naukowej. Zaowocowała ona także zrealizowanymi pracami naukowymi i ich publikacjami, wspólnymi projektami i doktoratem. ZO wysoko to ocenia.

W 2014r. przygotowano również procedurę tzw. Doktoratu Europejskiego (zatwierdzoną *Uchwałą Senatu PP nr 85/20/2012-2016 z dnia 26.02.2014*). Na jej podstawie przeprowadzono pierwszy na Politechnice Poznańskiej przewód doktorski, zakończony uzyskaniem certyfikatu „*Doctor Europeus*”. To również ważny przejaw otwartości i podatności Jednostki na wszelkie obiektywne, zewnętrzne oceny jego działalności.

Wszystko to stanowi o tym, że Wydział Architektury PP w sposób aktywny włączył się w proces internacjonalizacji procesu kształcenia. Kładzie On duży nacisk na rozwój współpracy międzynarodowej, zarówno w aspekcie tworzenia oferty edukacyjnej dla studentów kierunku *Architektury*, jak również rozwijania kompetencji naukowych i dydaktycznych pracowników. Jednostka stwarza warunki do umiędzynarodowienia procesu kształcenia poprzez realizację procesu kształcenia w języku angielskim, lektoraty z języka angielskiego oraz możliwość udziału w programie Erasmus+. W celu realizacji programu studiów w języku angielskim należy wziąć udział w rekrutacji na wizytowany kierunek prowadzony w języku angielskim. Studenci w momencie rekrutacji decydują o tym czy będą realizowali program studiów w języku polskim czy angielskim. Studenci realizujący program studiów w języku angielskim są zadowoleni z takiego trybu i oceniają go pozytywnie. Wszelkie informacje związane z programem Erasmus+ są dostępne na stronie internetowej Wydziału oraz u Pełnomocnika Dziekana ds. programu Erasmus+. Dodatkowo raz w roku organizowane jest spotkanie informacyjne dla studentów, dotyczące możliwości udziału w programie Erasmus+.

W ramach wizytowanego kierunku studenci realizują lektoraty z języka angielskiego na 2 i 3 semestrze studiów I stopnia w wymiarze 60 godzin na każdym semestrze. Zajęcia są realizowane z podziałem na grupy, który uwzględnia poziom zaawansowania biegłości języka. Studenci podczas spotkania z ZO PKA zwrócili uwagę, iż w ramach programu kształcenia realizowanego w języku angielskim i dodatkowo realizowane są lektoraty z języka angielskiego. W ich opinii powinna być możliwość realizowania lektoratu z innego języka niż język wykładowy.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wydział Architektury PP aktywnie uczestniczy w procesie internacjonalizacji procesu kształcenia. Dbą o rozwój współpracy międzynarodowej z uczelniami partnerskimi, zarówno

w aspekcie tworzenia oferty edukacyjnej w ramach realizacji studenckich programów Erasmus+ i Erasmus + Internship oraz stałych i doraźnych inicjatyw edukacyjnych i badawczo-studialnych studentów (warsztaty, wyprawy, wykłady etc.), jak również w aspekcie rozwijania kompetencji naukowych i dydaktycznych pracowników.

Wydział ma podpisane umowy bilateralne z 41 uczelniami partnerskimi w 15 krajach. W programie Erasmus+ może brać udział 101 studentów I i II stopnia studiów na kierunku *Architektura*. To liczby pokaźne, stanowiące o poziomie internacjonalizacji procesu edukacyjnego Wydziału, dające mu zdecydowane pierwszeństwo w realizacji programu Erasmus+ na Uczelni (ok. 35% wszystkich wyjazdów studentów na studia zagraniczne). Stanowi o tym także stały wzrost liczby studentów przyjeżdżających na Wydział z uczelni partnerskich a także wyjazdów zagranicznych - dydaktycznych i szkoleniowych - pracowników Wydziału.

Wysoki i stale rosnący popyt na studia techniczne w języku angielskim wśród kandydatów z innych krajów zaowocował powołaniem studiów I i II stopnia z angielskim językiem wykładowym. W znaczącym stopniu potwierdza to wysoki stopień internacjonalizacji procesu kształcenia i doskonale uzupełnia ofertę edukacyjną Wydziału.

Dobre praktyki

Za dobrą praktykę uznać należy zdecydowaną otwartość międzynarodową Jednostki. Kreowana jest ona poprzez aktywny udział w programie Erasmus+ i Erasmus+ Internship oraz realizację programu studiów w języku angielskim.

Odnotować należy także wspólne projekty dydaktyczne i naukowe, seminaria, warsztaty i praktyki projektowe realizowane z zagranicznymi uczelniami partnerskimi.

Należy do nich również zakończona sukcesem inicjatywa tzw. „*Doctor Europeus*”.

Zalecenia

Postuluje się – zgodnie z sugestiami studentów – wprowadzenie w programie studiów z angielskim językiem wykładowym lektoratów z innych języków niż angielski. Język ten jest przecież i tak podstawowym językiem komunikacji na tych studiach.

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

7.1. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa.

7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne.

7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury.

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1.

Wydział Architektury Politechniki Poznańskiej mieści się w trzech budynkach o symbolach A, B i C, położonych przy ul. Nieszawskiej 13 w Poznaniu, o ich łącznej, dydaktycznej powierzchni użytkowej 1920 m². Strukturę funkcjonalną z podziałem na jednostki organizacyjne Wydziału i wyposażenie obiektów przedstawiono szczegółowo w RS w zał.

7.1_1

We wszystkich obiektach znajduje się przewodowa sieć internetowa. Wi-fi jest aktywne w budynku C. Podjęto już starania o sfinansowanie sieci bezprzewodowej ze środków ogólnouczelnianych w pozostałych obiektach – A i B.

Sal dydaktyczne są dobrze przystosowane do prowadzenia zajęć z przedmiotów projektowych. We wszystkich salach wykładowych znajdują się też projektory multimedialne, ekrany projekcyjne, komputer stacjonarny, nagłośnienie, mikrofon i ekrany zaciemniające.

Na szczególną uwagę zasługuje mnogość specjalistycznych laboratoriów i stanowisk ekspozycyjno-pomiarowych, a mianowicie:

- Laboratorium detalu architektonicznego 022 A,
- Laboratorium bioniki 023 A,
- Laboratorium form dźwiękowych i przestrzennych 019 A,
- Laboratorium sieci komputerowych i projektowania rozproszonego 017 A,
- Laboratorium nowych technologii w architekturze 020 A,
- Laboratorium platform projektowych CAAD 206 A,
- Laboratorium multimediiów i sztuk wizualnych 207 A,
- Laboratorium komputerowego wspomaganie projektowania architektonicznego CAAD 306 A,
- Laboratorium inwentaryzacji i konserwacji zabytków i druku 3d 502 A,
- Laboratorium akustyki architektonicznej 101 C,
- Laboratorium dendrologii 201 C,
- Laboratorium wzornictwa, mody i technologii materiałowych 203 C,
- Laboratorium designu CAx 219 C,
- Laboratorium ceramiki artystycznej 1B,
- Laboratorium ceramiki artystycznej 2 B,
- Laboratorium witrażu i technik realizacyjnych 3 B,
- Laboratorium fotograficzne 6 B,
- Laboratorium rzeźby 7 B,
- Laboratorium malarstwa ściennego 8 A,
- Laboratorium grafiki warsztatowej i projektowania graficznego 21 B,
- Laboratorium malarstwa i rysunku 28 B.

Ich liczba i wyposażenie, wyszczególnione w RS w zał. 7.1_1, a zweryfikowane podczas wizytacji ZO PKA, stanowi o wysokim potencjale aparaturowym i materiałowym Wydziału, umożliwiającym kreatywne jego wykorzystanie w realizowanych badaniach naukowych i procesie dydaktycznym. Dostęp do większości laboratoriów i pracowni odbywa się za pośrednictwem prowadzących, w wyznaczonych godzinach dyżurów lub po uzgodnieniu ze studentami.

Pokoje pracowników Wydziału są w znacznej części jednoosobowe co zapewnia dobry komfort pracy. W poszczególnych jednostkach organizacyjnych znajdują się także małe sale konferencyjne, wykorzystywane na seminaria i zajęcia kół naukowych.

Budynki są dostosowane do potrzeb niepełnosprawnych. Mają podnośniki lub pochylnie wejściowe, windy i odpowiednie urządzenia toalet. Dodatkowo, jeśli istnieje taka potrzeba, zajęcia są dostosowywane do potrzeb studentów z innymi niepełnosprawnościami np. poprzez system wspierający słuchanie nauczyciela akademickiego przez osoby niedosłyszące.

W najbliższym czasie planuje się wykonanie podjazdu dla niepełnosprawnych przy budynku A (aktualnie jest platforma).

Na parterze budynku A zapewniono studentom przestrzeń rekreacji w foyer z barem studenckim. Studenci mają również do dyspozycji pomieszczenia przeznaczone do pracy samodzielnej, takie jak pracownie, modelarnia, stanowiska z dostępem do Internetu, położone na poziomie kondygnacji -1. W ich dyspozycji jest również pokój Samorządu Studenckiego. Wydaje się to być wystarczające na ich potrzeby.

Oprócz sal dydaktycznych położonych w ww. zespole Wydział ma do dyspozycji także salę wykładową oraz przestrzeń ekspozycyjną w Centrum Wykładowym położonym w Kampusie Piotrowo. Ich standard, wyposażenie i estetyka wyrazu jest bardzo wysoka.

Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA wyrazili pozytywne opinie nt. infrastruktury dydaktycznej i naukowej jednostki. Z perspektywy tej grupy społeczności akademickiej liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych są odpowiednie i umożliwiają wszystkim studentom udział w zajęciach i realizacji założonych efektów kształcenia. W ramach realizacji pracy dyplomowej studenci mają dostęp do specjalistycznych laboratoriów i niezbędnego oprogramowania. Studenci mają dostęp do specjalistycznego oprogramowania architektonicznego podczas realizacji zajęć. Koła naukowe działające w jednostce również mają szeroki dostęp do infrastruktury Wydziału. W budynku wydziału studenci mają dostęp do bezprzewodowego Internetu.

Podczas spotkania z ZO PKA studenci zasygnalizowali brak przestrzeni do pracy między zajęciami. W ich opinii takie przestrzenie ułatwiłyby im pracę w wolnym czasie. W toku przeprowadzonej wizytacji ustalono, iż Wydział Architektury prowadzi zaawansowane prace mające na celu budowę nowego budynku Wydziału w którym przewidziane są takie przestrzenie.

7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne

Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne ulokowane są w 2 ośrodkach bibliotecznych: Bibliotece Wydziałowej z czytelnią oraz z Bibliotece Głównej.

Biblioteka Wydziałowa zawiera 7767 pozycji, w tym 6648 książek i 1119 czasopism. Znajduje się w niej dość skromna liczba 11 miejsc w czytelni oraz 2 miejsca w bibliotece elektronicznej. Biblioteka ta zawiera zbiory poświęcone architekturze, urbanistyce, architekturze krajobrazu, designowi, sztuce oraz budownictwu, a także ergonomii, socjologii i psychologii. Znajdują się też zbiory specjalne (normy, podkłady mapowe w wersji papierowej i elektronicznej, postery). Rocznie – zgodnie z informacją z RS – zbiory zwiększają się o ok. 100-120 woluminów.

Biblioteka Główna Politechniki Poznańskiej zawiera ponad 800000 pozycji, w tym również z dziedziny architektury i urbanistyki. Ma już pokaźną liczbę 230 miejsc w czytelniach, 20 miejsc w czytelni informacyjno-bibliograficznej i 100 w bibliotece elektronicznej. Umożliwia dostęp do baz danych na CD-ROM-ach, Wirtualnej Biblioteki Nauki oraz e-zasobów takich jak m.in. Taylor&Francis, Willey, Springer, a także BAZTECH, SYMPOnet oraz bazy BIBLIO zawierającej publikacje pracowników PP i System Informacji Naukowej PP.

Studenci mogą też korzystać z zasobów innych bibliotek uczelnianych. Regularnie udostępniane są bazy naukowe np. Sage Premier, De Gruyter eJournals, MSI Eureka etc.

Studenci mają też dostęp do licencjonowanych zasobów elektronicznych z urządzeń mobilnych w sposób rozszerzony z wykorzystaniem publicznego adresu IP.

Biblioteka PP jest jednym z uczestników projektu Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej. Umieszcza w niej zdigitalizowane dokumenty z zakresu nauk technicznych, w kolekcjach: materiały dydaktyczne i dziedzictwo kulturowe. Pełny wykaz prenumerowanych czasopism dostępnych w zasobach bibliotecznych PP zawarto w zał. 7.2_1 RS.

W opinii studentów i zespołu biblioteka jest odpowiednio wyposażona w literaturę podstawową i uzupełniającą wskazaną w sylabusach co umożliwia odpowiednią realizację założonych efektów kształcenia. Każdy student ma dostęp do elektronicznych baz wiedzy. Biblioteka jest otwarta w godzinach odpowiadających potrzebom studentów. W Bibliotece znajdują się stanowiska komputerowe z dostępem do Internetu oraz czytelnia. Biblioteka przystosowana jest do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Dostęp do biblioteki mają studenci z niepełnosprawnościami ruchowymi, dodatkowo przewidziane są stanowiska dla osób słabowidzących.

7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Kluczową kwestią w planowanym rozwoju i udoskonaleniu infrastruktury Wydziału jest planowana przeprowadzka do nowego budynku Wydziału o łącznej powierzchni dydaktycznej ok. 3718 m², położonego w głównym kampusie Politechniki Poznańskiej. Planowanym terminem rozpoczęcia budowy jest czerwiec 2017, zaś jej zakończenia - lata 2018-2019r. Autorstwo projektu architektoniczno-budowlanego, przynależne pracownikowi Wydziału, rokuje, że potrzeby Wydziału zostaną w pełni spełnione, zgodnie z najwyższymi standardami. Analiza projektu budowlanego oraz zawarte w nim parametry techniczne budynku i zapewnienia projektodawców stanowią, że realizacja tego przedsięwzięcia zdecydowanie polepszy możliwości lokalowe i infrastrukturalne Wydziału (zał. 1 Prezentacja nowej siedziby WAPP). Znacząco ułatwi też studentom i kadrze stały dostęp do istniejącej infrastruktury dydaktycznej, sportowej, bibliotecznej i medycznej (opieki lekarskiej) Politechniki Poznańskiej.

Zgodnie z zapewnieniem zawartym w RS: *„ponad tysiąc studentów będzie miało do dyspozycji Bibliotekę Wydziałową, większą powierzchnię sal wykładowych, laboratoriów komputerowych, pracowni projektowych, rzeźby i malarstwa oraz modelarnię i studio multimedialne”*.

Obiekt ma być współużytkowany z Wydziałem Inżynierii Zarządzania. Będzie miał przestrzeń wspólną w formie dziedzińca wewnętrznego wraz z otaczającymi go przestrzeniami ekspozycyjnymi, konferencyjnymi i in. o łącznej powierzchni 1145m²,

Ocena tego przedsięwzięcia i jego służebności dla procesu kształcenia na kierunku *Architektury* będzie mogła być dokonana dopiero po jego realizacji, podczas następnej wizytacji ZO PKA.

Studenci mają możliwość oceny infrastruktury jednostki poprzez bezpośrednie zgłaszanie uwag do Władz Wydziału lub za pośrednictwem samorządu studenckiego.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wydział mieści się w rozbudowanym zespole trzech budynków. We wszystkich obiektach znajduje się przewodowa sieć internetowa a w niektórych Wi-fi. Sale ćwiczeniowe i wykładowe są dobrze przystosowane do prowadzenia zajęć. Na szczególną uwagę zasługuje liczba i bardzo dobre, różnorodne wyposażenie specjalistycznych laboratoriów i stanowisk ekspozycyjno-pomiarowych. Stanowi to o wysokim potencjale aparaturowym i materiałowym Wydziału, umożliwiającym kreatywne jego wykorzystanie w realizowanych badaniach naukowych i procesie dydaktycznym.

Budynki są dostosowane do potrzeb niepełnosprawnych.

Zapewniono też studentom przestrzeń do pracy samodzielnej i grupowej oraz rekreacji z gastronomią. Studenci mają również do dyspozycji pomieszczenia do pracy takie jak pracownie, modelarnia, stanowiska z dostępem do Internetu, położone na poziomie kondygnacji -1, posiadają dostęp do specjalistycznego oprogramowania. W ich dyspozycji jest również pokój Samorządu Studenckiego.

Wydział ma do dyspozycji także salę wykładową oraz przestrzeń ekspozycyjną w Centrum Wykładowym położonym w Kampusie Piotrowo.

Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne znajdują się w 2 ośrodkach bibliotecznych z czytelniami: Bibliotece Wydziałowej oraz Bibliotece Głównej. Biblioteka Wydziałowa zawiera 7767 pozycji. Znajduje się w niej dość skromna liczba 11 miejsc pracy w czytelni oraz 2 miejsca w bibliotece elektronicznej.

Kluczową kwestią w planowanym rozwoju i udoskonaleniu infrastruktury Wydziału jest planowana przeprowadzka do nowego budynku Wydziału. Realizacja tego przedsięwzięcia zdecydowanie polepszy możliwości lokalowe i infrastrukturalne Wydziału. Znacząco ułatwi też studentom i kadrze stały dostęp do istniejącej infrastruktury dydaktycznej, sportowej, bibliotecznej i medycznej. Ocena jakości tego przedsięwzięcia i jego służebności dla procesu kształcenia na kierunku *Architektury* będzie mogła być dokonana dopiero po jego realizacji, podczas następnej wizytacji ZO PKA.

Z punktu widzenia studentów jednostka zapewnia odpowiednią bazę dydaktyczną umożliwiającą realizację założonych efektów kształcenia. Sale są przygotowane do realizacji specjalistycznych zajęć. Jednostka posiada odpowiednie zasoby biblioteczne. Jako mocną stronę należy uwzględnić szeroki dostęp do infrastruktury jednostki poza zajęciami.

Dobre praktyki

Do dobrych praktyk należy stała dbałość o istniejącą infrastrukturę oraz silna potencja do jej rozwoju. Wydział aktywnie i skutecznie występuje o finansowanie swojej infrastruktury, zwłaszcza o bogate, różnorodne wyposażenie laboratoryjne, będące podstawą do kształtowania bogatej oferty edukacyjnej.

Zaplanowana budowa nowej siedziby Wydziału znajduje się obecnie w fazie procedury przetargowej. Zasługuje na uznanie jej rozmach, choć jej ocena może być dokonana dopiero po jej realizacji.

Zalecenia

Zasoby biblioteki Wydziału oraz jej funkcjonalność powinny być rozbudowane.

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia.

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów.

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1.

Wydział zapewnia bardzo dobrą opiekę nad studentami. Nauczyciele akademicki są dostępni podczas wyznaczonych godzin konsultacji oraz w przerwach między zajęciami. Dodatkowo kontakt z prowadzącymi można nawiązać za pośrednictwem poczty elektronicznej, telefonicznie oraz poprzez informatyczny system Uczelni. Terminy konsultacji są dostosowane do formy i trybu studiów oraz planu zajęć.

Podczas spotkania z ZO PKA studenci poinformowali, że prowadzący udostępniają materiały pomocnicze związane z realizowanym przedmiotem takie jak prezentacje, skrypty czy dodatkowe ćwiczenia. Materiały są udostępniane za pośrednictwem platformy moodle lub bezpośrednio pocztą elektroniczną. W opinii studentów materiały przekazywane przez prowadzących są przydatne i ułatwiają realizację założonych efektów kształcenia.

W ramach wizytowanego programu studiów jeden przedmiot realizowany jest także z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość. Wiedza merytoryczna i zaliczenie odbywa się za pośrednictwem platformy moodle. Studenci zostali przeszkoleni z obsługi tego systemu. W ich opinii możliwość realizacji i zaliczenia przedmiotu przy użyciu tej platformy to dobre rozwiązanie z którego są zadowoleni.

Studenci mają możliwość ubiegania się o Indywidualny Program Studiów, który kierowany jest do studentów osiągających wysokie wyniki w nauce. Warunkiem koniecznym ubiegania się o IPS jest ukończenie I roku studiów I stopnia lub I semestru studiów II stopnia. Student zainteresowany tą formą indywidualizacji studiów składa pisemny wniosek do Dziekana. Opiekuna studenta jak i program studiów jaki będzie realizował w ramach indywidualnego programu studiów ustala Rada Wydziału. Dodatkowo studenci mają możliwość ubiegania się o Indywidualną Organizację Studiów. Rozwiązanie to jest kierowane do studentów z niepełnosprawnościami w celu umożliwienia im realizacji programu studiów w formie dostosowanej do typu niepełnosprawności. Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA posiadali informacje na temat możliwości indywidualizacji procesu kształcenia poprzez indywidualną organizację studiów lub indywidualny program studiów jednakże nie są zainteresowani takimi formami. Jako uzasadnienie braku zainteresowania podawali duże zadowolenie z podstawowej organizacji procesu kształcenia. Studenci uważają, że zapewnia ona dużą indywidualizację programu oraz, co w ich ocenie jest bardzo istotne, indywidualne podejście nauczycieli akademickich.

W opinii studentów proces dyplomowania jest zrozumiały i przejrzysty. Wyboru opiekuna pracy dyplomowej dokonują poprzez zgłoszenie się bezpośrednio do nauczyciela akademickiego. Student ma możliwość wyboru tematu pracy dyplomowej z gotowego katalogu tematów lub może zaproponować swoją propozycję. Na wizytowanym kierunku w ramach realizacji studiów II stopnia temat pracy dyplomowej w znakomitej większości jest

proponowany przez studenta. Studenci obecni podczas spotkania z ZO PKA, pozytywnie ocenili proces dyplomowania oraz wsparcie jakie otrzymują w ramach realizacji pracy dyplomowej. Opiekunowie są dostępni w godzinach konsultacji oraz w czasie między zajęcia. Studenci szczególną uwagę zwrócili na fakt dużego zaangażowania opiekunów pracy w proces ich realizacji poprzez konsultacje i pomoc w kreowaniu ostatecznej wizji pracy. W jednostce obowiązuje limit dyplomantów przypadających na jednego opiekuna pracy co z punktu widzenia studentów umożliwia otrzymanie wsparcia od opiekuna pracy dyplomowej na wysokim poziomie.

Studenci uważają, iż program studiów dostępny na stronie internetowej jednostki jak i karty przedmiotów udostępniane studentom na pierwszych zajęciach w semestrze są odpowiednim źródłem informacji o procesie kształcenia. Sylabusy są kompletne i wspomagają ich w procesie uczenia się. Karty przedmiotów zawierają informacje nt. zaliczenia przedmiotu, efektów kształcenia, literatury podstawowej i uzupełniającej, wymiaru godzin.

W ramach wizytowanego kierunku studiów działa osiem kół naukowych. W ramach działań tych kół realizowane są projekty o charakterze naukowym i badawczym. Studenci działający w kołach naukowych realizowali wiele projektów o wysokim poziomie zaawansowania i prestiżu takiej jak: instalacja świetlna na potrzeby Light Move Festival w Łodzi, projekty iluminacji przestrzeni miejskich, udział w międzynarodowym plenerze projektowym czy wykonanie rekonstrukcji wirtualnych na potrzeby filmu dokumentalnego realizowanego przez jeden z tematycznych kanałów telewizji publicznej. Dodatkowo studenci w kołach naukowych mają możliwość uczestnictwa w wyjazdach naukowych i dydaktycznych. W ostatnim czasie brali oni udział w wyjeździe naukowo-dydaktycznym np. do Nowego Jorku i Tbilisi. Wydział i Uczelnia wspierają działalność kół naukowych poprzez dofinansowanie ich działalności. Wydział wspiera wiele inicjatyw poprzez finansowanie udziału w konferencjach o charakterze naukowym oraz w wyjazdach. Dodatkowo na Uczelni funkcjonuje system grantów dla studenckich kół naukowych gdzie dofinansowywane są ich projekty. Przedstawiciele Kół Naukowych obecnych podczas spotkania z ZO PKA szczególną uwagę zwrócili na bardzo duże zaangażowanie nauczycieli akademickich w działalność kół. Wielu nauczycieli akademickich udziela wsparcia merytorycznego, wdrażają ciekawe pomysły na rozwiązywanie pewnych problemów oraz aktywnie poszukują nowych form działalności. Pracownicy jednostki proponują działania oraz wskazują ciekawe inicjatywy, konkursy, projekty w których osoby zaangażowane w koła naukowe mogłyby wziąć udział. W opinii studentów wsparcie środowiska kół naukowych na wizytowanej jednostce jest wystarczające i pozwala na rozwój tej grupy społeczności studenckiej.

W Uczelni funkcjonuje Biuro Karier z którego usług korzystają studenci wizytowanego kierunku. W ramach swej działalności Biuro realizuje szkolenia z umiejętności miękkich, spotkania z pracodawcami i doradztwo zawodowe. Studenci pozytywnie ocenili funkcjonowanie Biura Karier oraz proponowane przez nich wsparcie.

W jednostce funkcjonuje samorząd studencki, który aktywnie włącza się w życie Wydziału poprzez czynny udział w posiedzeniach Rady Wydziału. Samorząd studencki zwraca szczególną uwagę na działania mające charakter doskonalenia procesu kształcenia poprzez szeroko zakrojone akcje promocyjne wśród studentów, mające zachęcić ich do udziału w ankiecie oceny nauczycieli akademickich. Dodatkowo przedstawiciele samorządu studenckiego w celu poprawy zwrotności ankiet oceny nauczycieli akademickich organizują

stanowiska na Wydziale gdzie można wypełnić ankietę. Rozwiązanie to cieszy się popularnością wśród studentów ponieważ umożliwia im wypełnienie kwestionariusza w przerwach między zajęciami. Samorząd organizuje również wydarzenia o charakterze kulturalnym. Wydziałowy samorząd posiada swoją siedzibę, a Władze Wydziału zapewniają wsparcie finansowe na działania przez nich podejmowane. W ich opinii wsparcie udzielane przez jednostkę jest adekwatne do ich potrzeb i umożliwia realizację założonych celów.

W wizytowanej jednostce za wsparcie studentów niepełnosprawnych odpowiada prodziekan ds. studenckich. Mają oni możliwość ubiegania się o dostosowanie form weryfikacji efektów kształcenia do typu niepełnosprawności oraz przyznania asystenta.

Na wizytowanym kierunku studiów funkcjonuje kilka mechanizmów motywujących studentów. Studenci mogą ubiegać się o stypendium rektora dla najlepszych studentów, które finansowe jest z Funduszu Pomocy Materialnej. Zasady przyznawania stypendium rektora są określone przez odpowiednie przepisy na poziomie uczelnianym. Przy przyznawaniu stypendium rektora dla najlepszych studentów uwzględniane są średnia ocen, osiągnięcia w obszarze naukowym, artystycznym i wysokie wyniki we współzawodnictwie sportowym. Dodatkowo istnieje wiele innych form motywowania studentów. W ramach Wydziału organizowane są konkursy na najlepsze prace semestralne oraz prace dyplomowe. Studenci mają możliwość udziału w takim konkursie po zrealizowaniu projektu z danego przedmiotu lub pracy dyplomowej i po przejściu wstępnej selekcji jaką przeprowadzają prowadzący danego przedmiotu lub opiekun pracy dyplomowej. Laureatów konkursów wybiera komisja powołania specjalnie na potrzeby tego konkursu. Nagrodami są pozycje książkowe związane z kierunkiem studiów, a dla autora najlepszej pracy w ostatnim roku była przewidziana wycieczka do Barcelony. Studenci bardzo chętnie biorą udział w konkursach i dużo bardziej angażują się w przygotowanie projektów, które są realizowane w ramach programu studiów. Dodatkowo Wydział studentom z najlepszymi pracami architektonicznymi proponuje możliwość udziału w konkursach zewnętrznych w których do zdobycia jest wiele cennych nagród. Warto zwrócić uwagę iż, część tych konkursów realizowanych jest na zlecenie np. samorządów gminnych, które w trybie konkursowych chcą pozyskać projekty zagospodarowania pewnych terenów. W ramach systemu motywacji studenci mają możliwość desygacji do udziału nawet w 3 konkursach w czasie jednego semestru. W opinii studentów proponowane formy motywacji studentów są w ich ocenie bardzo efektywne gdyż realizowane projekty w ramach zajęć obowiązkowych mogą zostać później wykorzystane do konkursów, w których zdobywają cenne nagrody ale również np. na podstawie ich projektu przyjmowany jest plan zagospodarowania terenu.

W jednostce studenci mają możliwość zgłaszania swoich wniosków i skarg bezpośrednio u Władz Wydziału oraz za pośrednictwem samorządu studenckiego. Studenci podczas spotkania z ZO PKA ocenili istniejące mechanizmy składania wniosków i skarg jako odpowiednie oraz efektywne.

8.2.

Na stronie internetowej jednostki zawarte są potrzebne informacje dotyczące procesu kształcenia, w tym informacje o planie studiów, planie zajęć, regulaminie studiów, regulaminie pomocy materialnej oraz sylabusy. W opinii studentów obecnych podczas spotkania z ZO PKA obsługa administracyjna działa sprawnie. Dziekanat jest otwarty w

godzinach dostosowanych do potrzeb studentów. Studenci pozytywnie odnoszą się do kompetencji obsługi administracyjnej. W ich opinii jakość obsługi jak i kompetencje osób ją zapewniającą są na wysokim poziomie co umożliwia tej grupie społeczności akademickiej na sprawne załatwianie spraw związanych z procesem kształcenia.

Jednostka doskonali system opieki dydaktycznej studentów poprzez uwzględnianie uwag studentów w bieżącej działalności. Studenci swoje uwagi kierują bezpośrednio do dziekanatu, Władz Wydziału lub za pośrednictwem samorządu studenckiego. W ich opinii formy doskonalenia systemu opieki są efektywne i wpływają na poprawę jakości obsługi administracyjnej.

Studenci mają możliwość zgłaszania swoich uwag dotyczących systemu motywowania studentów bezpośrednio do Władz Wydziału lub za pośrednictwem samorządu studenckiego. Jest to w ich ocenie wystarczająca forma zgłaszania swoich uwag. Na przestrzeni ostatniego roku studenci zgłaszali kilka uwag dotyczących zasad przyznawania stypendium rektora dla najlepszych studentów, które zostały uwzględnione w nowym regulaminie przyznawania świadczeń pomocy materialnej. Przykładem uwzględnienia uwag studentów jest zwiększenie punktowania projektów architektonicznych w procesie przyznawania stypendium rektora dla najlepszych studentów.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Studenci otrzymują wsparcie naukowe i dydaktyczne od jednostki w zakresie zdobywania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które jest w ich opinii odpowiednie oraz zorientowane na ich potrzeby. Indywidualne potrzeby studentów, w tym studentów z niepełnosprawnością są uwzględniane w trakcie realizacji programu kształcenia. Studenci są wspierani w ramach dodatkowej działalności w Kołach Naukowych i Samorządzie Studenckim. W jednostce funkcjonuje prawidłowo system składania wniosków i skarg. Studenci mają możliwość oceny procesu dydaktycznego w trakcie studiów, co wpływa na jego doskonalenie i dostosowanie do potrzeb studentów.

Jako mocną stroną wsparcia studentów w procesie kształcenia należy wskazać kompleksowo rozwinięty system motywacyjny, który opiera się na szerokiej współpracy z instytucjami i organizacjami zewnętrznymi.

Dobre praktyki

Duże zaangażowanie pracowników jednostki w działalność studenckiego ruchu naukowego.

Zalecenia

5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

6. Zalecenie	Charakterystyka działań doskonalących oraz ocena ich skuteczności
Wątpliwości budzi brak dokumentacji potwierdzającej odbycie praktyki przez studenta, która powinna obejmować nie tylko zaświadczenia o odbyciu praktyk, ale także jej zrealizowany przez studenta program.	Praktyki zawodowe odbywają się na podstawie Regulaminu odbywania praktyk zawodowych (<i>Uchwała RW nr 07/2014/2015 z 29.09.2015r.</i>). Warunkiem zaliczenia praktyki zawodowej jest złożenie sprawozdania z praktyki, zaświadczenia o odbyciu szkolenia BHP oraz zaświadczenia o odbyciu praktyki. Weryfikacji praktyk dokonuje opiekun praktyk, a w przypadku praktyki zawodowej („biurowej”) student oceniany jest przez pracodawcę.
Większość sylabusów należy uznać za niekompletne. Nie uwzględniono w nich takich elementów jak: treści i efekty kształcenia oraz punkty ECTS.	Ujednolicono formę karty opisu modułu zajęć, wprowadzono nowy wzór karty, uzupełniono m.in. o brakujące punkty ECTS oraz efekty kształcenia, aktualnie dostosowano do PRK (sylabusy opublikowane są na stronie internetowej Wydziału).
Pewne wątpliwości budzi także obsada niektórych przedmiotów wśród pracowników nie wliczonych do minimum kadrowego. I tak np.: specjalista sztuk plastycznych prowadzi projektowanie usługowe i mieszkaniowe; architekt prowadzi rzeźbę; mgr arch. prowadzi budownictwo; mgr arch. prowadzi architekturę krajobrazu.	Wprowadzono właściwy dobór kryteriów kompetencyjnych nauczycieli takich, jak: wykształcenie, kwalifikacje naukowe i zawodowe, dorobek naukowo-badawczy i dydaktyczny oraz dorobek projektowy i artystyczny, które stanowią podstawę obsady zajęć. Kompetencyjny sposób doboru tej obsady daje możliwość prowadzenia zajęć dydaktycznych również przez osoby niebędące pracownikami naukowo-dydaktycznym Wydziału.
Wyrażną niedogodnością jest peryferyjne położenie kampusu z budynkami Wydziału, oraz pomimo znaczącej rozbudowy w ostatnich latach, pewne niedobory powierzchni dydaktycznych i pomieszczeń dla kameralnej pracy studentów na Wydziale - poza zajęciami kursowymi.	Przystąpiono do zmiany peryferyjnej lokalizacji kampusu. Zmianie bądź wymianie uległo wyposażenie i zacienienie sal dydaktycznych, przestrzeń wystawiennicza. Stworzono miejsce do pracy i rekreacji dla studentów.
Zastrzeżenia budzą wadliwe zapisy w „Regulaminie pomocy materialnej dla studentów i doktorantów Politechniki Poznańskiej”.	Uwagi studentów uwzględniono w nowym regulaminie przyznawania świadczeń pomocy materialnej, np. zwiększenie punktowania projektów architektonicznych w procesie przyznawania stypendium rektora dla najlepszych studentów.
Studenci nie posiadają wszystkich niezbędnych informacji dotyczących toku i przebiegu studiów, praktyk studenckich ani zasad dyplomowania.	W uczelni wprowadzono systemowe rozwiązania internetowe, o dużej dostępności, również z urządzeń mobilnych. Student ma bieżący kontakt z Uczelnią oraz dostęp do wszystkich informacji związanych z procesem studiowania. Opracowano „Prace dyplomowe.

	<i>Przewodnik metodyczny dla osób przygotowujących pracę dyplomową inżynierską lub magisterską”.</i>
Dostęp do literatury przedmiotu studiów oraz do biblioteki i czytelni wydziałowej jest niewystarczający.	Stworzono Uczelnianą platformę e-learningową Moodle - Student ma dostęp do kompletnej bazy materiałów dydaktycznych w ramach procesu kształcenia na Wydziale. Zwiększono dostępność zbiorów biblioteki dla studentów.
Znacznej poprawy wymaga wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia. Przedstawiciele studentów nie uczestniczą w tym procesie.	W skład Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia wchodzi sześciu studentów. Wydziałowy samorząd studencki aktywnie włącza się w proces ankietyzacji poprzez szeroko zakrojone akcje promocyjne, które są realizowane bezpośrednio w budynku Wydziału, podczas zajęć, jak i za pośrednictwem mediów społecznościowych.

Wnioski: Władze Wydziału podjęły liczne działania doskonalące w obszarach objętych zaleceniami z poprzedniej oceny PKA, które ZO PKA uważa za skuteczne.